The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7687.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A., Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

SATURDAY, APRIL 27, 1957. | 34./571. n-rs. | SESTDIEN, 1957. G. 27. APRĪLĪ | 7. gads

Spēcīga ASV kaŗa flote dodas uz Vid. Austrumiem

BRĪVĀ PASAULE SĀK REAĢĒT

NOTIKUMI, KUŖIEM VAR BŪT NOPIETNAS SEKAS

Liela ASV flote ceturtdien, 25. aprīlī, izbraukusi uz Vidējiem Austrumiem. Uz turieni devies Savienoto Valstu varenais 60.000 tonnu lielais lidmašīnu bazes kuģis Farrestals, kuŗu pavada 13 citi amerikāņu kaŗakuģi. Noteikts virziens nav ziņots, bet flote saņēma pavēli doties ceļā, kad kļuva zināma Jordānas min. prezidenta Kalidi atkāpšanās no amata.

IEKŠPOLĪTISKĀ KRIZE JORDĀNĀ IEILGST

KALIDI VALDĪBA ATKĀPUSIES

KREISO PARTIJU DEMONSTRĀCIJAS PANĀK MINISTRU PREZIDENTA KALIDI VALDĪBAS ATKĀPŠANOS. KARALIS HUSEINS VAINO INTERNACIONĀLO KOMŪNISMU JORDĀNAS NEPATIKŠANĀS UN DEKLARĒ, KA VIŅAM NAV VAJADZĪGA PALĪDZĪBA NO ĀRIENES, LAI LIKVIDĒTU POLĪTISKO KRIZI.

A m m a n ā. Lai gan, ievērojot Jordānas kreiso partiju pūļa demonstrācijas, ministru prezidenta Kalidi valdība atzina par prātīgāku atkāpties, karalis Huseins situāciju jau ieskata par saglābtu.

Kad sakarā ar komūnistu un citu kreiso partiju organizēto vispārējo streiku bija apstājusies gandrīz visa Jordānas galvaspilsētas saimnieciskā dzīve un Jordāna bija palikusi bez valdības, **karalis Huseins žurnālistiem paskaidroja, ka polītiski viņš tagad jūtoties spēcīgāks kā jebkad un ka viņš ar saviem pretiniekiem (komūnistiem) tikšot galā bez ārvalstu palīdzības.** Karalis nekavējās uzsvērt, ka Jordānas polītisko nelaimju galvenie cēloņi meklējami Sīrijas atbalstīto Jordānas komūnistu aprindās.

Sarunās ar preses pārstāvjiem karalis izteicās, ka viņš personīgi nav vienīgais komūnistu mērķis, ka komūnisti tagad mēģinās iznīcināt katru kustību, kas eventuāli varētu mēģināt nostāties „jaunā imperiālisma ceļā, kas tagad mēģina iespiesties arabu pasaulē."

Jordānā zināma kustība manāma arī militārajā ziņā. Karalis izdevis rīkojumu slēgt Jordānas robežu ar Sīriju. (Sīrijas valdība Damaskā to izskaidro kā „pagaidu situāciju", kas radusies vispārējo Jordānas demonstrāciju iespaidā). Otrkārt, ziņas no Izraēlas liecina, ka Jordānā stacionēts Irakas kaŗaspēks, un, ka Iraka brīdinājusi tiklab Sīriju, kā Ēģipti nemēģināt gāzt karali Huseinu. Pretējā gadījumā Irakas armija nekavējoties sāktu rīkoties. Un kopā ar Jordānas arabu leģionu Irakas armija ir pietiekams drauds, lai apslāpētu pat vislielākās Sīrijas un Ēģiptes polītiskās ambicijas.

Pūļa demonstrācijas Jordānas lielāko pilsētu ielās, kas tur ir parasta parādība polītiskas krizes laikos, nepārprotami norādīja komūnistu aģitātoru darbības rezultātus. Viegli sakūdāmie arabi, skaļi kliedzot un sviežot akmeņus valsts iestāžu namu logos, prasīja ministru prezidenta Kalidi atkāpšanos (ko arī panāca) un Jordānas apvienošanu ar Sīriju un Ēģipti. Tai pašā laikā arabi izrādīja savu lielo nepatiku pret Eizenhauera doktrinu, skaļi kliedzot, ka viņiem amerikāņu dolari un angļu mārciņas neesot vajadzīgas.

VAI JORDĀNA IZMANTOS AIKA DOKTRINU?

ASV „PIEDĀVĀ" PALĪDZĪBU JORDĀNAI

SAV. VALSTU VALDĪBA BRĪDINA PASAULI NEMĒĢINĀT AIZKART JORDĀNAS NEATKRĪBU UN INTEGRITĀTI. ATSAUCOTIES UZ PREZIDENTA EIZENHAUERA VIDĒJO AUSTRUMU DOKTRINU, SAV. VALSTIS LIEK SAPRAST, KA JORDĀNA, JA VIEN TO PRASĪTU, VARĒTU RĒĶINĀTIES AR SAV. VALSTU MILITĀRO UN SAIMNIECISKO PALĪDZĪBU.

V a š i n g t o n ā. Neparastajā brīdinājumā visai pasaulei šīs nedēļas vidū Sav. Valstu valdība deklarēja, ka Sav. Valstis Jordānas neatkarību un integritāti atzīst par ļoti svarīgu. Baltā nama deklarācija tiek ieskatīta par nepārprotami skaidru aicinājumu Jordānai prasīt Sav. Valstu palīdzību — ko tā tūlīt saņemtu.

Interesanti atzīmēt, ka pasaulei izdotajā brīdinājamā Baltais nams piešķir vislielāko vērību vienam vienīgam teikumam Eizenhauera doktrinas tekstā un, proti, teikumam, kurā paredzēta Sav. Valstu militārā un saimnieciskā palīdzība valstīm, kuras apdraud komūnistu ārējā agresija: protams, tikai tad, ja apdraudētā valsts šādu palīdzību pieprasa. Oficiāli Jordāna to vēl nav darījusi, bet, klausoties karaļa Huseina bravūrīgajā valodā, gandrīz varētu domāt, ka viņš par savu nākamo soli jau būtu izšķīries.

Kamēr Jordāna Sav. Valstu palīdzību vēl nav pieprasījusi, Sav. Valstu valdības ārkārtīgā interese Huseina troņa pasargāšanā sacēlusi vispārēju pārrunu vilni. Jo, Sav. Valstis ne tikai deklarēja, ka Jordānas neatkarība un integritāte tām ļoti svarīga, bet pašas Sav. Valstis atsaucās uz Eizenhauera doktrinu un gandrīz piedāvājās, lai tikai Jordāna tās sauktu palīgā.

KOPĪGĀ KULTŪRAS FONDA PIRMĀ SĒDE

Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš sasauc fonda pirmo sēdi svētdien, 5. maijā, Vašingtonā, D. C., ALA's sekretāriāta telpās, 1727 Kenyon St, N. W., tel. DUpont 7 - 7812.

No Kanadas uz sēdi aicināti fonda priekšsēža vietnieki A. Svenne, A. Voitkus, valdes loceklis V. Burkevics, referenti V. Upeslācis, A. Gailīte, Ed. Dzenis, J. Cīrulis, H. Tichovskis un A. Mača. Ja nepārvaramu šķēršļu dēļ uz sēdi kādam nav iespējams ierasties, priekšsēdis lūdz viņus savus atzinumus un priekšlikumus iesūtīt ZALKF rakstveidā ar aprēķinu, lai līdz sēdes dienai tie būtu saņemti.

Tai pašā dienā notiks arī ALA's Kultūras fonda valdes gadskārtējā sēde, kurā lems par Kultūras fonda līdzekļu sadali un piešķīrumiem. Iepriekšējā vakarā, 4. maijā, pl. 6 vakarā sēdes dalībniekus pie sevis uzņems Latvijas sūtnis Dr. A. Spekke.

4. maijā, pl. 10.30 ALA's sekretāriāta telpās ALA's valdes sēde.

DALLESS BRĪDINA PADOMJU VARAS VĪRUS

MASKAVAS ATOMDRAUDI BRĪVO PASAULI NEIETEKMĒS

SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRS DALLESS DEKLARĒ, KA PADOMJU SAVIENĪBAS ATOMDRAUDI BRĪVAJAI PASAULEI NEKĀDĀ GADĪJUMĀ NEDOS GAIDĪTOS REZULTĀTUS — BRĪVĀS PASAULES KOLLEKTĪVĀ AIZSARDZĪBAS POLĪTIKA PALIKS NEMAINĪTA ARĪ NĀKOTNĒ.

Ņ u j o r k ā. „Padomju Savienības draudi nespēs sagraut brīvās pasaules kopību" Ņujorkā deklarēja Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless, pieprasot Padomju Savienībai pārtraukt savu atomdraudu kampaņu pret brīvo pasauli.

Tai pašā laikā Dalless uzsvēra vispārējas atbruņošanās nepieciešamību, kas būtu panākama, ja rīkotos ar apdomu un labu gribu. Viņš aizrādīja, ka moderno ieroču ārkārtīgās iznīcināšanas spējas diktē vispārējas atbruņošanās nepieciešamību. Moderno ieroču milzīgais spēks esot labākais pierādījums tam, ka jaunā kaŗā par galīgu uzvarētāju vispār nevarot runāt.

Deklarējot Sav. Valstu ārpolītikas nostāju, Dalless uzsvēra nepieciešamību atbrīvot padomju satelītvalstis, aizrādot gan, ka Sav. Valstis neierosina satelitu sacelšanos, bet vienīgi mēģina stiprināt brīvības evolūciju.

Mierinot Padomju Savienību, Dalless teica, ka vēlēšanās panākt satelitvalstu atbrīvošanu nenozīmējot nodomu ieslēgt Padomju Savienību naidīgu valstu lokā. Taču pašreizējam stāvoklim turpinoties, miers atrodoties briesmās, jo brīvība kļuvusi par izsmieklu.

Dalless arī deklarēja, ka Sav. Valstis nekādos apstākļos necentīsies panākt polītisku vienošanos ar Padomju Savienību uz pēdējās satelitvalstu rēķina.

Dalless runāja saziņā ar prezidentu Eizenhaueru, un viņa paustais viedoklis ir tāds, kādu oficiāli ieņem ASV valdība. Šī runa aizrādīja pats Dalless, ir Sav. Valstu atbilde Padomju Savienībai, kas uzsākusi atomdraudu kampaņu pret brīvo pasauli.

Pēdējā laikā vēstulēs Francijas, Anglijas, Norvēģijas, Dānijas, Grieķijas, Turcijas un Spānijas valdību galvām Padomju Savienības varas vīrs Bulgāņins izteica brīdinājumu, ka novietojot savās robežās atomieročus, kas varētu eventuāli tikt izmantoti uzbrukumam pret Padomju Savienību, minētās valstis riskē ar pilnīgu iznīcināšanu padomju atmaksas uzbrukumos.

„Vienai aiz otras", sacīja Dalless, „Kremļa vīri nozaga neatkarību ducim valstu. Padomju vadošās aprindās visvairāk priecātos par to, ja brīvā pasaule būtu vāja un sašķelta. Katru reizi, kad (brīvās pasaules) kollektīvās aizsardzības territorija tiek paplašināta, Maskava sviež galdā apvainojumus pret tā sauktajiem militāriem nogrupējumiem. Un kad brīvās valstis mēģina stiprināt savu kopīgo aizsardzību, Padomju Savienība arvien nāk klajā ar jauniem draudiem."

RIETUMI NORAIDA ĒĢIPTES PIEDĀVĀJUMU

K a i r o. Sav. Valstu ārlietu ministrijas uzdevumā sūtnis Raimonds Hēre informēja Ēģiptes ārlietu ministru Favzi, ka jaunais ēģiptiešu piedāvājums netraucētas navigācijas nodrošināšanai Suecas kanālī Rietumu lielvalstīm nav pieņemams. Starptautisko likumu lietpratēji šai sakarā paskaidro, ka Ēģiptes valdības solījums, ko tā gatavojas iesniegt rakstveidā Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram Hammeršildams, izsakot gatavību rēķināties ar Apvienoto Nāciju šķīrējtiesas lēmumiem Suecas kanāļa strīdū, nav atzīstams par tik nopietnu garantiju, kāda būtu vienošanās starptautisku sarunu rezultātā. Ēģiptes rakstveida solījuma lielākais trūkums, paskaidro lietpratēji, slēpjas faktā, ka Ēģiptes valdība ne ar vārdu nemin, kāda rakstura strīdos tā būtu gatava rēķināties ar Apvienoto Nāciju šķīrējtiesas spriedumiem.

Noraidot Ēģiptes valdības piedāvājumu, Sav. Valstu sūtnis Hēre žurnālistiem izteicās, ka līdzšinējās neveiksmes nekādā gadījumā nav izšķirošas un ka sarunas Ēģiptes un Sav. Valstu starpā Suecas kanāļa pārraudzības jautājumā tiks turpinātas.

Ēģiptes solījums rēķināties ar Apvienoto Nāciju šķīrējtiesas spriedumiem jāsaprot tā, ka Ēģipte nekādā gadījumā nedomā piekāpties pašreizējās situācijas maiņai kanāļa pārraudzības jautājumā. Tāpat kā līdz šim, kopš iztīrītā Suecas kanāļa atvēršanas, Ēģipte visas nodevas akceptējamās valūtās grib redzēt ieplūstam savas valsts kasē.

KAD ĶIRŠI ZIED...

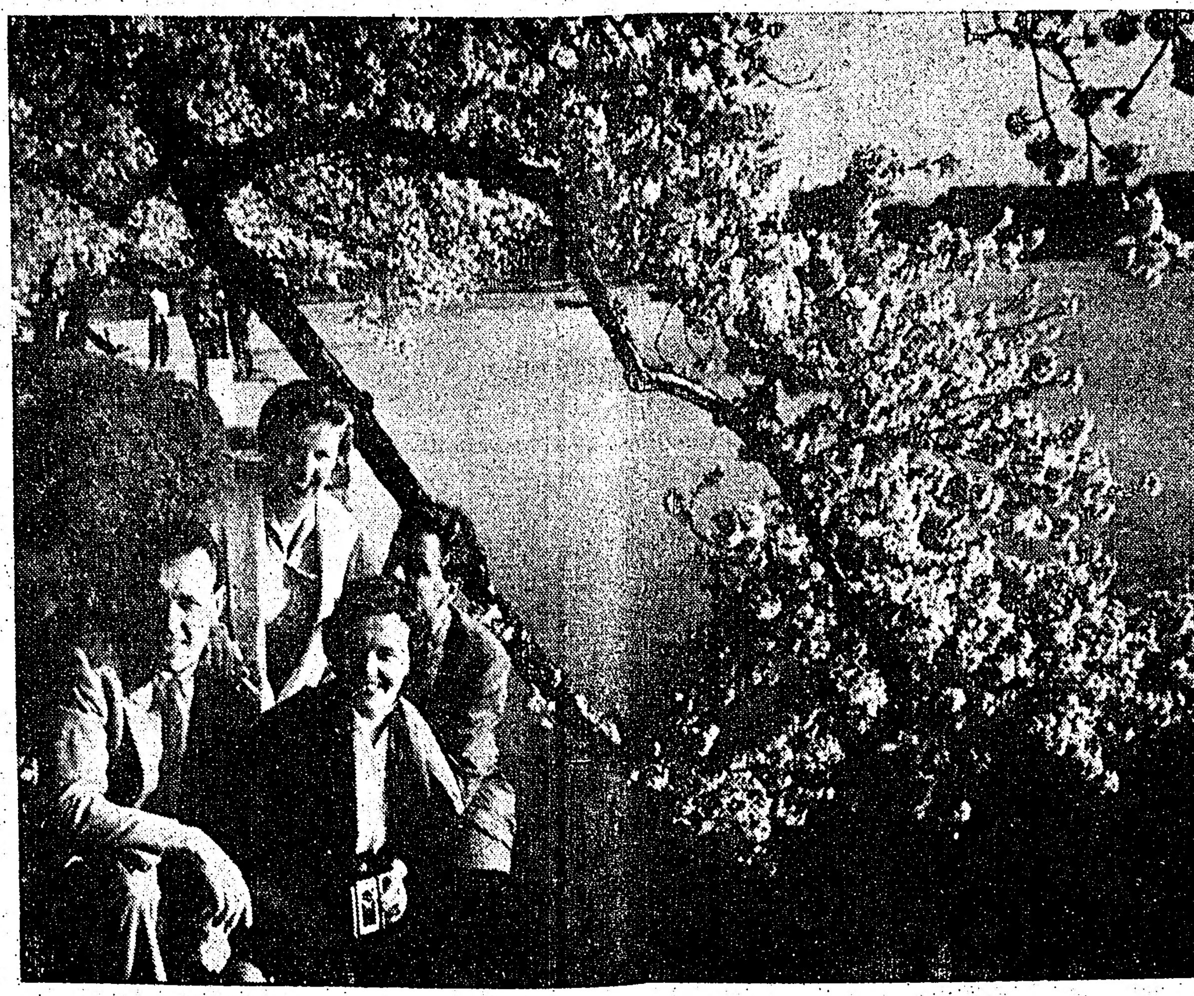

Latviešu jaunieši priecājas par ASV krāšņo dabu. A. Bērziņa foto.

DAUGAVAS VANAGI SĒRO

Aizsaules ceļos aizgājis ilggadīgais CV loceklis Georgs Odiņš

DV organizācijas vadošo darbinieku rindās īsā laikā ir ciesti neaizstājami zaudējumi. Vēl nebija izsērota goda biedra prof. J. Alkšņa aiziešana, kad tai pievienojās pulkv. K. Strazdiņš, mācītājs A. Abakuks un tikpat negaidīti 14. aprīļa rītā mira mag. iur. G e o r g s O d i ņ š. Tieši pēdējais bija viens no aktīvākajiem organizācijas locekļiem, kopš tās dibināšanas Zēdelghemā.

Georgs Odiņš dzimis 1910. gada 25. septembrī Pēterpilī, kur tajā laikā viņa tēvs — pazīstams polītisks darbinieks un paidagogs Ģederts — bija Tirdzniecības skolas direktors. Odiņu ģimene Latvijā atgriežas tikai 1921. gadā un visas turpmākās viņu gaitas saistās ap Jelgavu, kur Ģederts Odiņš visus savus turpmākos dzīves gadus nostrādā par II. Valsts ģimnazijas direktoru.

Ja nu Georgs Odiņš bija mantojis dziļu mīlestību uz savu tautu, izaudzis par krietnu latvieti, kaut arī savas bērnu dienas vadījis tālajā Pēterpilī, tad neapšaubāmi tur nopelni gan viņa tēvam, gan mātei, kas visu mūžu bija sargājusi latvisko mājas pavardu. 1928. gadā Georgs O. beidz tēva vadīto ģimnaziju, seko obligātais kaŗa dienests un studijas Latvijas universitātē. Juridisko fakultāti viņš beidz 1934. gadā, pēc tam strādā tiesu resorā gan Jelgavā, Kandavā un beidzot Ventspilī. Studiju laikā viņš darbojas LU vienībā Līdums, bet vēlāk aktīvi piedalās sabiedriskajā dzīvē, sevišķi Ventspilī. Iebrūkot boļševikiem mūsu zemē, viņš spiests bēgulot, bet sākoties II pasaules kaŗam, nekavējoties stājas cīnītāju rindās, lai, sevi nesaudzējot, cīnītos pret komūnismu. Dienesta gaitas viņu vēlāk noved pulkveža Lobes komandētā Imantas pulkā, kur īsā laikā virsnieka vietnieku G. Odiņu paaugstina par leitnantu, nāk apbalvojumi par kaujas nopelniem un arī ievainojumi. To sekas neizdodas izārstēt visus šos gadus, un tā, vēl gados jaunam, tam jādodas Aizsaules pulkos. Kaŗa beigu cēlienu G. O. sagaida Dānijā, kur tc. reiz ārstējās Veselības uzlabošanas bataljonā, vēlāk šo vienību pārvieto uz Vāciju - Heides rajonu un beidzot — 1945. gada rudenī uz Zēdelghemu Beļģijā.

Par spīti ievainojuma sekām un grūtajiem gūsta apstākļiem, G. O. jau no pirmajām dienām ar pilnu jaudu metas sabiedriskajā darbā. Visur klāt manāma viņa roka: vai tās būtu sporta sacīkstes, šacha kopas, dažādie kursi un skolas, laikraksti, akadēmiskās sanāksmes, referātu vakari u.t.t. — visur redzam viņu plānojam, dodam padomus un darbojamies.

Viņš ir arī viens no pirmajiem, kas atsaucas iniciātoru kopai nākt palīgā īstenot ideju — **radīt spēcīgu bijušo cīnītāju organizāciju Daugavas Vanagi.** Viņš ir arī pirmās pagaidu valdes loceklis, darbojas statūtu komisijā, izstrādā darbības noteikumus, un visur viņa apsvērtie padomi gūst atsaucību.

Pēc atbrīvošanas no gūsta viņš visus šos gadus paliek uzticīgs DV organizācijai, ieņemdams amatus valdē (Vācijā un ASV), vairākus gadus būdams arī DV Rietumvācijas valdes priekšsēža vietn. Viņa darbības laikā tiek iegūta invalidu atpūtas mītne Bērzaine un vadīti tās pārbūves darbi. Viņa spalvai pieder daudzi raksti par DV organizācijas ideoloģiju, darbību un veidošanos, kas publicēti gan DV mēnešrakstā, gan preses izdevumos. Viņu atcerēsimies arī kā vienu no labākajiem runātājiem DV kongresos, lielisku kongresu vadītāju, argumentētāju, visu lietu izpratēju, sirsnīgu kollēģi, patīkamu saruņu biedru, lielisku organizātoru un DV lietu kārtotāju un aizstāvi. Kā DV organizācijas delegāts, viņš piedalījās arī vairākās latviešu centrālās trimdas organizācijās, kā LNP u. c. 1954. gadā, kad G. O. devās uz ASV, par nopelniem DV organizācijas darbā viņš saņēma lielāko DV pagodinājumu — krūšu nozīmi zeltā.

Un nu viņa vairs nav.

17. aprīļa vakarā Vašingtonā notika aizlūgums, bet 18. aprīļa pēcpusdienā viņu guldīja Vašingtonas Rock Creek kapos. Lielais izvadītāju pulks, starp kuŗiem bija arī Latvijas sūtnis prof. A. Spekke, sūtniecības padomnieks Dr. A. Dīnbergs, vaiņagu un ziedu kalni, liecināja, ka par aizgājēju sēro ne vien DV organizācija, bet visa Vašingtonas latviešu kolonija, kur samērā īsā laikā viņš bija ieguvis daudz draugu. Izvadīšanas ceremoniju vadīja mācītāji A. Veinbergs un H. Rolle, bet vainagus pie kapa ar atvadu runām nolika J. Medenieks (DV Vašingtonas apv.), V. Hazners (DV priekšnieka un CV), A. Zāģeris (Vašingtonas latv. biedrība), K. Ķuzulis (DV ASV valde), I. Karule (LU vienības Līdums un Ausma) un daudzi citi.

Kapličā stāvēja DV goda sardze, ar valsts karogu pārklāto šķirstu uz kapa vietu nesa bij. cīņu biedri. Kapos bija ieradušās daudzas nelaiķa kundzes studiju biedrenes — amerikānietes no Harward universitātes.

Viņa tuviniekiem — kundzei Mirdzai, dēlam Jurim, sirmajai māmuļai un māsai (latviešu bij. pašvaldību un sabiedriska darbinieka Tērauda kundzei, kas dzīvo Kanadā) sēro līdz visa plašā Daugavas Vanagu saime.

Mūsu vidū vairs nav sirsnīga drauga, labākā no labākiem.

Vilis Hazners.

APSPIESTO NĀCIJU PĀRSTĀVJU APSPRIEDE EIROPĀ

Jau trešo gadu pēc kārtas apspiesto nāciju tautu pārstāvji pulcējas uz speciālo sesiju Strasburgā, Francijā. AEN asamblejas sēdes notiek no 26. līdz 30. aprīlim. Katru apspiesto tautu sesijā pārstāv seši delegāti, no kuŗiem viens ierodas no Ņujorkas, bet pārējos izrauga no Eiropā dzīvojošiem trimdiniekiem. Latviešu delegācijā piedalās Dr. V. Māsēns no Ņujorkas, sūtnis Parīzē O. Grosvalds, R. Liepiņš un V. Janums no Vācijas un K. Dziļleja no Zviedrijas.

Dr. Māsēns pēc sesijas beigām apmeklēs Parīzi, Bonnu un Madridi.

KURZEMES KAPITULĀCIJAS 12 GADU ATCERES

AKTS-KONCERTS

sestdien, 4. maijā, plkst. 7.30 vakarā Parkdale Collegiate auditorijā, 209 Jameson Ave., Toronto. Runās: Dzejnieks Andrejs Eglīts (No Zviedrijas)

Koncerta daļā: tenors Valdemārs S A L N A (no Čikāgas); programmā: J. Ķepītis, J. Ivanovs, E. Freimanis, A. Matisons, J. Kalniņš, A. Žilinskis, J. Mediņš un Pučini. Pie klavierēm T. Ķ e n i ņ š.

Vīru koris V I E S T U R S diriģenta J. Cīruļa vadībā, E. Dārziņa, J. Cīruļa un V. Baštika dziesmas.

Atlikums par labu trūkumcietējiem dzimtenē. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar $1.00. Bērniem ieeja brīva. DV TORONTO NODAĻA

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PAŠAS BALTIJAS TAUTAS PALIEK ĀRPUSĒ

V. LAMBERGS

Baltiešu politiķi un organizāciju vadītāji un visi tie, kas pretendē vadīt sabiedrisko domu, būs spiesti ievērot, ka igauņu, latviešu un lietuviešu trimdiniekos rodas arvien lielāka neapmierinātība ar atturīgo pieeju, kā tiek kārtota Baltijas valstu ūnijas idejas noskaidrošana un popularizēšana visās trijās tautās.

Līdzšinējā vēsā pieeja Baltijas valstu nākotnes problēmai rada iespaidu, ka trimdas vadītāji līgā netic atbrīvošanai un par mūsu tautu nākotni dažreiz kabinetos padebatē akadēmiskā garā. Pašas baltiešu tautas, izņemot Baltijas tautu federācijas Kanadā darbu, paliek ārpusē no līdzdalības savas nākotnes problēmu risināšanā. Tās vairāk tiek informētas no augšas par to mazumiņu, ko piekritīgās institūcijas dara ,bet arī tas notiek reti un bez kādas ideējiskas rezonanses tautās.

Tam, ko mēs tagad darām brīvajā pasaulē, ir divkārt svarīga nozīme, jo to tagad daudz vairāk zina arī dzimtenē. Dzelzs aizkars ir lielā mērā ieplēsts, un ziņas iet turp un nāk šurp.

Tādēļ vairāk kā jebkad būtu jāraugās, lai trimdas dzīves vadītāji būtu tie, kas paši nešaubīgi tic Baltijas valstu atbrīvošanai un šo ticību ar pārliecību pauž tālāk. Mūsu politiķiem un organizāciju vadītājiem sava ticība jāapliecina ar darbiem atbrīvošanai un nākotnes celšanai. Lai strādātu Latvijas atbrīvošanai, ir jāzina, kā tā atbrīvojama. Lai strādātu tautas nākotnes celšanai, ir jāzina, kādu nākotni esam iecerējuši.

Tādēļ savu uzdevumu augstumā nestāv tie politiķi un vadītāji, kas atbrīvošanas jautājumā ieteic nogaidīt, ko rezīs lielvalstu ārpolitika un atbruņošanās sacensība, bet pašiem nav Latvijas ārpolitikas un bruņošanās ar visiem mums pieejamiem cīņas līdzekļiem. Tāpat nepareizi dara tie, kas Baltijas valstu nākotnes jautājumu atliek un atstāj atbrīvotajām tautām. Tie ignorē ne tikai to, ka ir savas apspiestās tautas brīvā daļa, no kuras apspiestā tautas daļa gaida katru rīcību, kas pasaulei apliecinātu brīvās Latvijas elpošanu, gribu un spēju veidot savu nākotni arī tagadējā latviešu tautas sadalītajā stāvoklī — brīvajos un apspiestajos. Tie ignorē arī faktu, ka Rietumu lielvalstu ārlietu ministrijās Baltijas valstu ūniju ieskata par vēlamāko nākotnes atrisinājumu, un tādēļ Baltijas valstu ūnijas deklarācija trimdā stiprinātu Baltijas valstu svaru tagadējā starptautiskajā stāvoklī. Šāda deklarācija visu triju Baltijas tautu vārdā pierādītu pasaulei, ka nevis Kremļa ieceltā okupācijas vara runā latviešu tautas vārdā, bet gan brīvībā esošā tautas daļa. Šāda deklarācija atspēkotu arī maldīgo ieskatu Rietumu presē, ka totālā terrora (deportāciju) rezultātā Baltijas tautām neesot vairs savu nacionālo vadoņu, kas varētu runāt bijušo brīvo Baltijas valstu vārdā un vadīt šo tautu atbrīvošanu no komūnisma jūga.

Bet šāda Baltijas valstu ūnijas eventuāla deklarācija trimdā iespējama tikai ar visu trimdinieku atbalstu. Komiteja Latvijas brīvībai ex officio ieskata Baltijas valstu ūnijas jautājumu par savu kompetenci. Bet īsta tautu un valstu savienība jādibina uz pašām tautām. Vēsture, un jo sevišķi Baltijas tautu vēsture, pierāda, ka savienība valdību starpā vien bez pašu tautu savienības sabrūk. Tādēļ tādu pašu likteni var piedzīvot Baltijas tautu vienība trimdā un atbrīvotās dzimtenēs, kas būs dibināta tikai uz Baltijas brīvības komiteju, Apspiesto tautu asamblejas vai sūtņu sadarbību un vienību.

Uz Baltijas valstu ūnijas idejas līdzšinējo iedzīvināšanu var attiecināt NATO ģenerālsekretāra beļģu ārlietu ministra Pola Spāka nesen teiktos vārdus: „Mēs esam kādas fatālitātes varā. Mēs visi zinām, kas būtu jādara un to arī protam pārliecinoši pateikt, bet mēs neesam spējīgi savu gribu īstenot."

KOMŪNISTI KANADĀ GATAVOJAS JAUNĀM AKCIJĀM

Uzpeldēs atkal komūnistu „miera valdība"

(C. S.) Ar komūnisma propagandu Kanadā visbiežāk ir jāsaskaras „frontes grupās", jo tās veic lielāko daļu aktīvā propagandas darba komūnisma labā visā pasaulē. Tie savu piepūli rauga apslēpt, maskējoties aiz tautā populārām idejām un centieniem. Tie ir svarīgi darba rīki komūnisma iekarojumu procesa nodrošināšanā.

Piemēram, pirms dažiem gadiem kanadieši un citas Rietumu nācijas piepeši atradās maldinošās „miera kustības" varā. Šķietami labi domājošie pilsoņi uzstājās ar petīcijām un rezolūcijām, kas prasīja atombumbās aizliegumu un tuvināšanos ar Maskavu.

Stokholmas miera petīcija iznāca 1950. gadā, un daudzi labi domājoši kanadieši uzķērās uz šo makšķeri un petīciju parakstīja. „Miera komitejas" nākošais lielais gājiens bija gudri formulētais miera sarunu balsojums, ko palaida 1953. gadā.

Kremļa vīri bija notēloti kā labsirdīgi sociāli reformātori, kas ir tikai pārprasti. No šis petīcijas izriet, ka, ja mēs to parakstītu miera labā, visa cilvēce varētu atbruņoties un militārās lidmašīnas pārkausēt podos un pannās.

Pateicoties baznīcu, labdarības organizāciju un preses pūlēm, kanadiešus tomēr informēja, ka tas atkal ir jauns komūnistu viltots „miera" manevris ,un šo balsošanu visumā ignorēja .Tauta atjēdzās, un aicinājums parakstīt petīciju ,prasot „atombumbas aizliegumu" piedzīvoja neveiksmi visā brīvajā pasaulē.

Tomēr nāks vēl citi triki un lamatas. Ieguvumi, ko komūnisti panāca ar Stokholmas miera petīciju, ir izcils piemērs „samulsināšanas operācijas" veikumiem un prasa, lai šādās lietās valdītu skaidrība.

Pašlaik jūtami draudi, ka „miera kustība" parādīsies atkal citādā maskojumā. Komūnisti atzinuši, ka masu kustības veidā tā varētu piedzīvot atkal neveiksmi, jo to būtu pārāk viegli atmaskot un identificēt. Jaunais komūnistu plāns tādēļ būs daudz asprātīgāks un smalkāks.

Komūnisti pūlēsies iespiesties dažādu grupu ietekmīgākos amatos — gan sabiedriskās organizācijās, gan sieviešu klubos, strādnieku iestādēs, etniskās grupās un klubos, neizslēdzot pat baznīcas — un centīsies organizēt individuālas „miera kustības."

Tā varēs veidoties rezolūcijas Kanadas valdībai un Apvienotām Nācijām ,prasot „augstāko valsts ierēdņu konferences", atomieroču aizliegumu, koloniju tautu „brīvību" un pasaules mieru. Visumā šīs aktīvitātes galvenais nolūks būs diskreditēt Rietumu demokratijas un nomazgāt baltus Kremļa vīrus.

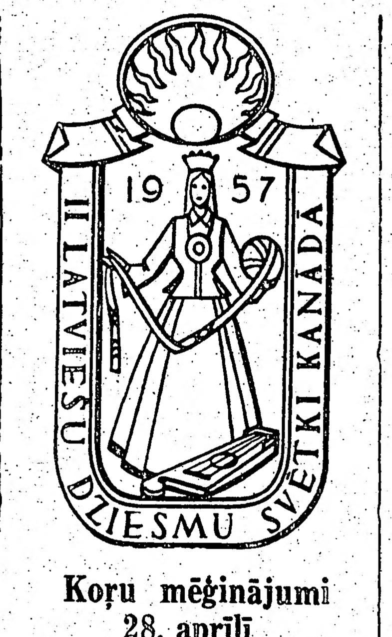

Koŗu mēģinājumi 28. aprīlī

2. latviešu dziesmu svētku Kanadā pirmais kopmēģinājums visiem tiek koŗiem, kam attālums netraucē ierasties Toronto, notiks sv. Andreja baznīcas augšējā zālē svētdien, 28. aprīlī, plkst 9.30. Kopmēģinājumu vadīs visi trīs svētku virsdiriģenti, jo šinī svētdienā komponists Jānis Norvilis piedalās Saimniecisko drbinieku rīkotajā savu darbu vakarā. Mēģinājuma starplaikā Toronto latviešu draudžu dāmu komitejas koristus pacienās ar kafiju.

MĒĢINĀJUMI:

Plkst 9.30 — 10.45 jauktiem koŗiem un pl. 10.45 — 11.30 vīru koŗiem virsdiriģenta J. Norviļa vadībā; pl. 11.30 — 12.00 vīru koŗiem un pl. 12.00 — 12.45 jauktiem koŗiem J. Cīruļa vadībā; pl. 12.45 — 14.00 jauktiem koŗiem virsdiriģentes E. Freimanes vadībā.

Teātŗa izrāde

L. Auzānes - Vītoliņas varoņdrāma Jersika

Kanadas 2. Dziesmu svētku laikā, 2. jūnija pēcpusdienā, notiks teātŗa izrāde, kurā sadarbosies Toronto aktieŗi no šejienes ansambļiem V. Pukata vadībā. Arī šī izrāde liecinās, ka d z i e s m a mūs spēj vienot.

Izrādei izraudzīta Lidijas Auzānes - Vītoliņas varoņdrāma J e r s i k a 3 cēlieno, 5 ainās. Tās galvenā ideja ir: tēvzemes mīlestība, varonība un vienotība uzvar viltu, varu un nodevību. Šai varoņdrāmā mums nebūs meklēt precīzus vēstures faktus un datus, jo tā negrib būt nedz chronika, nedz vēstures pētījumu atreferējums tai ir cits mērķis, kā jau teikts. Lai atceramies tik', ka lielais ideālists Fridrichs Šillers ar drāmu Vilhelms Tells ir iedvesmojis neskaitāmus brīvības cienītājus, pie tam nemaz nav zināms, vai tāds Vilhelms Tells īstenībā ir dzīvojis.

L. Auzāne - Vītoliņa, ņemdama pamatā dažus vēstures faktus, ir tēlojusi Jersikas karaļvalsts traģisko cīņu ar svešiem iebrucējiem, kas ar varu un viltu grib pakļaut sev Jersikas valsti — seno Letgali.

Varonīgi te raksturoti tikpat vīrieši — Jersikas valdnieks Visvaldis un Varigribis, novada pārvaldnieks, kā sievietes — karaliene Biruta, Lietuvas valdnieka Daurutes meita, un jaunā princese Zinta. Un visiem viņiem pāri par visu stāv patriotisms.

Bet Lietuvas virsaitis Svelgatis, kas jaunībā mīlējis Birutu un, vēl aizvien degdams atriebībā pret Visvaldi, arī būdams Jersikā karalienes Birutas kalpībā, nelietīgi izmanto karaļa Visvalža uzticību un pēdējā prombūtnē atveŗ Jersikas pils vārtus vācu zobenbrāļiem un viņiem nodod Varigribi, ko Visvaldis sūta pie Lietuvas valdnieka pēc palīdzības. Tomēr mokās par savu nodevību viņš atbrīvo no vācu gūsta Varigribi un pats iet pēdējam piespriestajā mocekļa nāvē, tā sagatavodams drāmai gaišu izskaņu kaut arī karalis Visvaldis no cīņā gūtiem ievainojumiem mirst.

Paliek jaunatne — Zinta un Varigribis — un nākotne, kurai Visvaldis tic — arī pēdējā brīdī: „.... vienotības vēl nava mūsu ciltīs, šo svēto liesmu es vēl neiededzu. Un tomēr Letgale — es tevi tagad redzu no pīšļiem cēlušos uz jaunu rītu .."

Drāmā izskan ar atbalsīm aiz skatuves:

„Lai tālu vēl, lai tālu vēl, bet atnāks reiz šis laiks!"

Cerams, Jersikas izrāde tautas svētkos — Dziesmu svētki no laika galā ir bijuši tautas svētki — būs spēcīgs akords mūsu cīņas gara stiprināšanai — par brīvu Latviju.

TORONTO ĢIMNAZIJAS AUDZĒKŅU VAKARĀ 22. APRĪLĪ.

Skolēni un mācības spēki: sēd no kr. otrais: māc. A. Briedis, E. Ezera, G. Bāliņa, prof. V. Burkevics, V. Slavieša, A. Martinsone, māc. A. Čops, O. Upeniece. J. Kreiļa uzņ.

Zviedrijā vēl runā par leģionāru izdošanu

Zviedru presē atkal aizkustināts sāpīgais jautājums par izdotājiem baltiešu leģionāriem, pie kam pārsteikumu šoreiz sagādājis bij. min. G. Mellers, kas, runādams par tiem, minēja arī vārdus „nacisti" un „kaŗa noziedznieki."

Lieta sākās ar kādu rakstu zviedru nedēļas laikrakstā „Medbargaren" sakarā ar krievu pārmetumiem par spiegu sūtīšanu uz Baltijas valstīm. Igaunijas bij. sūtnis Zviedrijā H. Laretejs intervijā atstāstījis viņa sarunas ar toreizējās zviedru valdības sociālo lietu ministru G. Melleru un tieslietu ministru Zetterbergu tanī laikā, kad jautājums par baltiešu kaŗavīru izdošanu gaidīja atrisinājumu. Abi šie ministri apsolījuši Laretejam savu atbalstu kaŗavīru glābšanai.

Sakarā ar to Mellers tagad ievietojis rakstu laikrakstā „Dagens Nyheter", kur paskaidro, ka skaidri neatceroties sarunu ar Lareteju, bet varot apgalvot, ka neesot apsolījis nekādu atbalstu. Esot gan iespējams, ka viņš apsolījis runāt minētā jautājumā ar ārlietu ministru Undenu. Tālāk Mellers, raksturojot toreizējos apstākļus, paskaidro, ka valdībai esot bijis jābūt ļoti uzmanīgai, jo Zviedrijā esot mēģinājuši iekļūt „nacistu [illegible] un Zviedrija neesot varējusi ielaist „kaŗa noziedzniekus".

Igauņu trimdas laikraksti izsaka rūgtus vārmetumus Melleram, ka tas vēl tagad nav spējis pareizi izprast toreizējos apstākļus.

R. Jankavs jubilārs

Uz 50 mūža gadiem 20. aprīlī atskatījās Kalamazū DV apvienības priekšnieks R. Jankavs. Viņš izveidojis savu vadīto organizāciju par lielāko un aktīvāko Kalamazū. Gaviļnieku sveikt bija ieradušies ap 50 viņa tuvāko draugu, cīņu biedru un organizāciju pārstāvju gan no tuvienes, gan tālienes. Atceres brīdi ievadīja māc. A. Piebalga svētruna. V. M.

Savāds klusums ap Baltijas valstīm

Republikāņu līderis ASV Senātā V. Noulends savā runā Amerikas Revolūcijas Meitu kongresā Vašingtonā 15. aprīlī iestājās par tālāku palīdzības sniegšanu ungāru tautai. „Nācijas var aiziet bojā, kamēr diplomāti runā", viņš teica. „Ungāru revolūcionāriem vajadzēja sūtīt bazukas un granātas nevis simpatiju apliecinājumus." Tālāk viņš teica: „Apvienotajās Nācijās ir savāds klusums ap faktu, ka Latvija, Lietuva un Igaunija zaudējušas brīvību."

JAUNA TRIMDINIEKU ORGANIZĀCIJA LOSANDŽELOSĀ

Losandželosā nodibinājusies Amerikāņu nacionālā komiteja verdzināto tautu atbrīvošanai; tās locekļi ir ASV dzīvojošie bulgāri, čechi, latvieši, lietuvieši, igauņi, ungāri somi, poļi, rumāņi un ukraiņi. Šīs organizācijas ierosinātājs ir igauņu sabiedriskais darbinieks B. Nurmsens. Dibināšanas sapulce notika 10. aprīlī Igauņu namā. Par komitejas pr.di ievēlēts ungārs B. Tekešs, sekretāru — J. Krečiks (čechs) un kasieri — B. Nurmsens.

PASKAIDROJUMS

Rakstā par Artūru Kroderi LA 29. n-rā ieviesušās iespiedumkļūdas: Liepājā Kroders nodibināja nevis Tēvijas Sargu, bet Latvijas Sargu. Otrā vācu okupācijas laikā bija pirmais „Tēvijas" redaktors, nevis Tēvijas Sarga redaktors.

KANADĀ

TORONTO

⊕ 4 .maijā, plkst. 19.30 191 Lipincott ielā Toronto, notiks Toronto latviešu katoļu draudzes sarīkojums. Programmā paredzēts priekšlasījums un saviesīga dzīve.

⊕ Patīkams un pavasarim piemērots sarīkojums notika Sv. Andreja baznīcā, Otrās Lieldienās, kas gan, diemžēl, nebija domāts plašākai publikai, proti, Toronto latviešu ģimnazijas slēgts audzēkņu vakars, kur pirmo 3 klašu skolēni saviem skolas biedriem un audzinātājiem rādīja aizgājušajā ziemā iemācītās gudrības. No I klases Ināra Bērziņa lasīja domrakstu par bērnības atmiņām, bet Andra Neimera domrakstu par skautošanu nolasīja Juris Dreifelds. No II klases Ināra Sproģe referēja par 1905. gadu, Jānis Simanovskis par zemes vēsturi un Māra Dzene par latviešu kultūru un izglītību. Beigās III klases audzēkne Velta Zariņa nolasīja domrakstu „Vēstule vecmāmiņai."

Audzinātāja V. Slavieša savos ievadvārdos teica, ka šādi slēgti audzēkņu vakari veicina bērnos drošības sajūtu un pieradina viņus uzstāties atklātībā.

Klausītāju, kas nenāk no ģimnazijas vides, pārsteidza skolēnu labās zināšanas izvēlētājos tematos un labā un tekošā latviešu valoda, sevišķi izcēlās Andra Neimera skautošanas atmiņas, kas saistīja arī ar interesanto saturu, un Māras Dzenes labi sagatavotais konspektīvais referāts.

⊕ Toronto latviešu b-bas inženieŗu un techniķu kopas sanāksme notiks piektdien, 3. maijā ,plkst 8 v.,198 Osler ielā.

Darba kārtībā: 1. Latviešu tehniskā terminoloģija. 2. kopas vadības vēlēšanas.

⊕ Mācītājs A. Čops kristījis Lindu Annu Veisbergu, Laimona un Dzidras meitu.

⊕ I ev. - lut. draudzes dāmu komiteja aizsūtījusi $50,00 Latviešu ģimnazijas Vācijā atbalstam un $40,00 Vācijā dzīvojošo tautiešu palīdzībai.

⊕ Mācītājs A. Briedis kristījis Zaigu Laimdotu Ozoliņu, Ernesta un Gaidas meitiņu, un Gunāru Zenaiti, Kārļa un Alises dēliņu. Salaulājis Arvīdu Zaķi un Metu Bebri.

⊕ Mācītājs A. Lūsis kristījis Ritu Lindu Nagli, Rūdolfa un Vairas meitiņu.

⊕ Nelaimes gadījumā, krītot no sastatnēm savā darba vietā CBC dekorāciju darbnīcā, cietis mākslinieks P. Kārkliņš. Viņam lauzts gūžas kauls un viņš ievietots St. Michael slimnīcā, kur viņam būs jāpavada apmēram 6 nedēļas, bet pēc tam vēl jāārstējas mājās.

⊕ Toronto dienas laikraksti atkārtoti pieskaŗas aktuālajam jautājumam: kā nākošajās federālajās vēlēšanās vēlēs jaunkanadieši, kas ieguvuši Kanadas pavalstniecību un līdz ar to tiesības vēlēt. Toronto pilsētā vien jauno vēlētāju skaits sniedzas desmitos tūkstošos.

Līdz šim neviens nav uzdrošinājies zīlēt, kā milzīgais balstiesīgo jaunkanadiešu skaits ietekmēs vēlēšanu rezultātus ,bet lielākās partijas gan mēģinājušas nodrošināt sev jauniebraucēju simpatijas, rajonos, kur jauniebraucēju procents sevišķi augsts, izvirzot kandidātus ar austrumeiropiešu izcelsmi. Tā Toronto rietumos Trinity rajonā CCF partijā kandidē lietuvietis Dr. Franks Ancevičs. Tai pašā rajonā liberāļu partijai ir kandidāts poļu ārsts D. Stans Haidašs. Konservātīvie High Park rajonā izraudzījuši par kandidātu ukraini, arī ārstu D. Džonu Kučerepu. Abi pēdējie kandidāti ir dzimuši Toronto, bet jau ilgi bijuši rosīgi jaunkanadiešu aprindās. Dr. Ancevičs ir pirmais kādas partijas kandidāts, kas nāk tieši no jauniebraucēju vidus, pats būdams Kanadā tikai 9 gadi.

Tie vēlēšanu kandidāti, kas nevar, lepoties ar Austrumeiropas izcelsmi, vēlēšanu laikam tuvojoties, un arī citos laikos, cītīgi piepiedalās visos jauniebraucēju sarīkojumos un izmanto katru gadījumu ,lai nākošos vēlētājus iepazīstinātu ar sevi un savu partiju.

Latviešu ārsti

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Daltoi Rd., tel. WA 2--4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; A. Tūters, 603 Sherbourne St., tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 500 College St., tel. LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd. Tel., RO 2- 0962 vai CH 4-2081; Galdiņa aptieka, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

LONDONA, (ONT.)

⊕ The London Free Press, Dienvidrietumu Ontario lielākais laikraksts, iesācis illustrētu rakstu seriju „London Story" — par londoniešiem, kas ar savu darbu veido Londonas pilsētu. Seriju Lielajā Piektdienā ievadīja ar pārskatu par rūpnīcām. Tanī ievietoti arī divu latviešu uzņēmumi ar īsiem rakstiem par viņu darbu, kad viņi iecelojuši Kanadā, no kurienes, un citām ziņām.

Jānis Grāvītis nofotografēts pie zīmējamā galda General Motors dīzeļa lokomotivju fabrikā. Pirms 4 gadiem viņš iesniedzis šīs fabrikas vadībai ierosinājumu, kā techniski palētināt ražošanas procesu. Kamēr fabrika sākusi to lietot, Londonas rūpnīcā vien ietaupot 10.000 dolaru gadās. Par to J. Grāvītim izmaksāta vienreizēja prēmija — 1.700 dolaru.

Laikraksta otrā lapaspusē P. Ventenberga ģimetne darba aizsargtērpā. Arī viņš strādā tai pašā fabrikā ,kura pašreiz nodarbina ap 30 latviešu, kas labi ieredzēti sava apzinīgā darba dēļ.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5219 VICTORIA AVE., APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave., Toronto

LASITAJU vēstules

NEATLIEKAMI UZDEVUMI

Latvijas Amerikā redakcijai:

LA 17. apr. n-rā korespondents no Meksikas galvaspilsētas ir pieskāries ļoti svarīgai lietai — Latvijas un reizē Baltijas jautājuma apgaismošanai Latīņu Amerikā. Arbenca režīmā noslēpkavoto pilsoņu masu kapi Gvatemalā spāniski runājošām tautām daudz ko rādīja, bet ārkārtīgi svarīgi būtu arī „The Greatest Tyranny" s p ā n i s k s izdevums ar baigajiem skatiem no Aizokeana. Mēs taču lācim bijām pirmie upuri, un mūs labāk uzklausīs, nekā p.p. amerikāņus. Otrs svarīgs izdevums mūsu centrālorganizācijām varētu būt apcerējums par agrārreformu Latvijā. Skaidrs, ka boļševikiem vēl cerības šinī kontā, jo Latīņu Amerikā zemes lietas jākārto soc. miera labā un pie tam steidzami.

J. M., Linkolnā, ASV

VAI KORPORĀCIJAS VAINĪGAS?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sakarā ar T. Kronberga vēstuli laikr. „Latvija Amerikā" 32. n-rā paskaidroju sekojošo:

LNJAK 3. kongresa atreferējumā par studentu neaktīvitāti raksta autors nav domājis T. Kronbergu, jo domu, ka studentu neaktīvitātē vainojamas korporācijas, i z t e i c u e s. T. Kronbergs tikai paskaidroja, ka studenti esot ļoti aizņemti intensīvās studijās un interešu grupās un tiem neatliekot laika. Bet vai nu tā ir? —

Intensīvās studijās ļoti aizņemts ir arī piem., ALJA's, BPLJP un „Jaunās Gaitas" red. Valters Nollendorfs, bet viņš atrod laiku. Vai kāds no studentiem gribēs teikt, ka rapieŗi, Gaudeamus... un viss pārējais laiks, kurā mēs dzīvojam, ir svarīgāks? Domāju, ka apzinīgiem latviešu jauniešiem, sevišķi studentiem, šodien vajadzētu sniegt roku un palīdzēt saviem jaunākajiem brāļiem un māsām, kas Latviju redzējuši tikai bilžu grāmatās, nevis aiziet projām savās interešu grupās, skatoties uz pārējiem latviešiem it kā uz mežoņiem. Tādi mēs neesam.

Laimonis Zandbergs, Hamiltonā.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

28. aprīlī — Norviļa, Lielzuikas un dubultkvarteta Kalvis labdarības koncerts Poļu zālē, 1087 Queen St., West, rīko Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība.

4. maijā — Kurzemes kapitulācijas 12. gada dienas atcere. DV Toronto nod.

5. maijā, pl. 6 v. TLB Ģimenes dienas sarīkojums.

11. maijā DižDanča tējas vakars „Burvīgā maijā".

11. maijā, plkst. 7,30 Ernas Ošiņas - Bērziņas baleta studijas audzēkņu vakars. Pie klav. Edīte Timermane-Ozola. Sv. Andreja baznīcas zālē.

17. un 18. maijā — Baltiešu sporta svētki centrālā YMCA'ā.

17. maijā — Ziedu balle — Maija karalienes vēlēšanas, Columbus zālē. DV Toronto nod.

18. maijā — Baltiešu sporta svētku noslēguma balle lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcas zālē, 1021 College St.

26. maijā TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.

NIAGARA

25. maijā — tradicionālā Ziedu balle ar karalienes vēlēšanu un ASV sportistu viesošanos.

13. jūlijā — Draudzības un Jaunatnes dienu atklāšana, koncerts un balle.

14. jūlijā — Jaunatnes un Draudzības dienu noslēgums ar brīvdabas izrādi.

HAMILTONA

28. aprīlī — Kičeneras DV teātŗa viesizrāde.

5. maijā — Kurzemes kapitulācijas atceres sarīkojums ar Andreju Eglīti un Valdemāru Salnu. DV sarīkojums.

SV. KATARINES

19. maijā — Dāmu kluba sarīkojums, teātŗa izrāde Dāmu valsis, Hamiltonas drāmatiskās kopas sniegumā.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus air drelxs airkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS
LONDON • • S.W.7
ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

ATOMPUTEKLI BONNĀ

SĀPĪGS DŪRIENS VĒLĒŠANU PRIEKŠVAKARĀ. — 18 VĀCU ATOMPĒTNIEKI NOSODA ATOMIEROČUS UN BRĪDINA PASAULI NO TO EKSPERIMENTĒŠANAS UN LIETĀŠANAS. — MASKAVA UN VĀCU SOCIĀLDEMOKRATI APSVEIC ZINĀTNIEKU PROTESTU. — KĀ REAĢĒS VĀCU TAUTA, TO RĀDĪS 15. SEPTEMBRIS.

18 vācu zinātnieki, to starpā 4 Nobeļa prēmijas saņēmēji profesori Borns, Hāns, Heisenbergs un Laue un vairāki „Makša Planka sabiedrības" locekļi un Rietumvācijas universitāšu mācības spēki publicēja uzsaukumu, kas vāciešus brīdina no atomieroču ražošanas, no savas armijas apbruņošanas ar šādiem ieročiem un no to eventuālas lietāšanas kara gadījumā. Tai pašā laikā profesori katēgoriski atsakās piedalīties atomieroču ražošanā un izveidošanā.

Uzsaukums, kas patiesbā bija veltīts vācu tautai, Bonnas valdības aprindās sacēla milzīgus „atomu putekļus." Kā pirmais vācu profesoriem ļoti asā tonī atbildēja kanclers Ādenauers. Viņš pārmeta uzsaukuma autoriem iejaukšanos politiskos un militāros jautājumos, „par kuriem viņiem nav nekādu zināšanu." Burtiski kanclers teica: „Uzsaukumam, ko atompētnieki publicējuši, nav nekā kopēja ar zinātni, tas ir tīri ārpolitiskas un militāras dabas. Šo lietu kritizēšanā attiecīgajiem kungiem vajaga zināšanu, bet tādu viņiem tomēr nav, jo viņi ar mani iepriekš nav runājuši. Liekas, ka uzsaukuma autoriem nav arī ne mazākā pārskata par Bundesrepublikas valdības nodomiem, tāpat šķiet, viņiem nav zināms, kā Amerikā izveidota civīlistu un karavīru aizsardzība pret atomieroču iedarbību." Ar pēdējo piezīmi Kanclers vēlējās pateikt, ka Rietumvācija savus iedzīvotājus pasargās ar Amerikā pārbaudītiem aizsardzības līdzekļiem.

Arī Bundesrepublikas aizsardzības ministrs Štrauss un atomministrs Balke deva atbildi 18 profesoriem: „Zinātnieku ieskats par vācu armijas apbruņošanu ar atom**ieročiem principā saskan ar Rietumvācijas valdības pārliecību tad, ja ar atteikšanos no tiem būtu pakalpots vispārīgi kontrolētai** atbruņošanai. Apgalvojums, ka tik maza valsts kā Bundesrepublika vislabāk miera saglabāšanai var palīdzēt tad, ja tā atsakās no katra veida atomieročiem savas armijas apbruņošanai, ir tīri ārpolitisks un militārpolitisks jautājums, kam nav nekā kopīga ar pieredzi atompētniecības laukā."

Tālāk Bonnas valdība savā atbildē zinātniekiem norāda, ka tuvākā nākotnē parlaments runās par šo jautājumu. Vācu tauta tad pati dzirdēs, ka Rietumvācijas valdība dara iespējamo, lai novērstu atomkaru.

Pirmie gratulanti 18 profesoru uzsaukumam (Vācijā to dēvē par „Getingenas paskaidrojumu") bija komūnisti. Austrumvācijas raidītājs „Deutschlandsender" noraidīja savu apsveikumu un piebilda, ka getingeniešu prasība Bonnā „eksplodēja kā bumba." Bez tam šis raidītājs apgalvoja, ka Ādenauers maijā nolēmis parakstīt ar ASV līgumu par ūdeņraža bumbu novietošanu Rietumvācijā. Bundesrepublikas aizsardzības ministrija tuvākā nākotnē no ASV ievedīšot visāda veida atomieročus. Rietumvācija gatavojoties arī bakterioloģiskam un ķīmiskam karam.

Arī Rietumu sociāldemokrati aplaudēja zinātniekiem. SPD vadonis Ollenhauers „Getingenas paskaidrojumu" kompilēja ar savas partijas uzskatiem un teica: „Mūsu uzskats bija pareizs!" Kā zināms, sociāldemokrati noraida vācu armijas apbruņošanu ar atomieročiem. Viņu preses organi uzsākuši asu kampaņu pret Ādenauera valdības plānu Rietumvācijas armijas apbruņošanas jautājumā. Sakarā ar kanclera skarbo atbildi 18 vācu zinātniekiem, sociāldemokrati Ādenaueru apzīmē par vīru, kas spriež par lietām, no kurām viņš pats nekā nesaprot. Ar to sociālisti vēlas pateikt, ka kanclers nav bijis karavīrs, tāpēc par militāriem jautājumiem tam labāk jāklusē. Sociāldemokrati tikai „piemirsuši", ka arī daudzi viņu „kara speci" savā mūžā nav uzlikuši karavīra tērpu un tomēr „gudri" spriedelē...

Vācu zinātnieku uzsaukums, ko publicēja tikai dažus mēnešus pirms septembra vēlēšanām, met sava veida ēnu arī uz jaunievēlamā parlamenta sastāvu. Vai vācieši sekos savu profesoru prasībām un līdz ar to noraidīs Ādenauera politiku, to rādīs 15. septembris. Līdz tam, protams, vēl notiks asas „kaujas" gan parlamentā, gan vācu laikrakstos.

Sociāldemokrati pārliecināti, ka viņi vēlēšanās gūs uzvaru. Tie paspējuši jau paziņot par to, ka viņiem nodomā „plaši izvērsta nacionālizēšanas programma", kā arī to, ka, iegūstot absolūto vairākumu parlamentā, viņi tomēr sadarbosies koalicijā ar visām sociāldemokratiem līdzīgi domājošām politiskām partijām. — Tātad sociālistu mājai Rietumvācijā jumts jau ir, trūkst tikai pamata... Bet uzvaru Ollenhauers jau gaidīja pirms 4 gadiem — 1953. gadā. Toreiz Ādenauera vadītie kristīgie demokrati gan guva absolūtu vairākumu. Arī šogad dažas pazīmes rāda, ka sociāldemokratu paredzējumi un liemanba var neīstenoties. Jaunajai Rietumvācijas republikai tas būtu tikai ieguvums.

„Drošību eksperimentu vietā" ir Ādenauera valdības izteikums. Jādomā, ka vācieši prasa to tikai tam nākumu attiecīgi novērtēt. Ar to brīvā pasaule tikai var būt ieguvēja. Arī vā-

Rietumvācija, aprīlī. Mks.

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA, 55. NUM.

1919. g. 8. oktobrī Bermonta-Avālova bruņotie spēki, 50.000 vīru stiprumā, ar 100 lielgabaliem no Jelgavas sāk uzbrukumu Latvijas armijai, kurai šajā frontes sektorā ir tikai 5.000 vāji apbruņoti un apģērbti vīri ar tikai 6 lielgabaliem. Šie Latvijas spēki tomēr aptur Bermonta spēkus Daugavas kreisajā krastā, kur sākas niknas kaujas.

— 11. oktobrī sākas Latvijas armijas uzbrukums Bermontam, un 15. oktobrī latviešu spēki šķērso Daugavu un ieņem Daugavgrīvas cietoksni.

— 3. novembrī Sabiedroto kara flote Rīgas jūras līcī atklāj uguni pret Bermonta armiju pēc tam, kad krievu pretboļševistiskie karavadoņi admirālis Kolčaks un ģenerālis Judeničs paziņo, ka Bermonta-Avālova spēki cīnās Vācijas labā, bet nevis pret boļševikiem.

— 10. oktobrī Latvijas armija ieņem Torņakalnu un sāk vajāt sakauto pretinieku.

— 21. novembrī latviešu spēki ieņem Jelgavu, kaut arī naktī uz 19. uz 20. novembri vācu dzelzs divīzijas komandieris ģenerālis Eberhards, atsaukts ģenerāla fon der Golca pēcnieks, paziņo Latvijas armijas ģenerālštābam, ka Bermonts nodevis savus bruņotos spēkus viņa Eberharda — aizsardzībā, un tādēļ Eberhards lūdz sākt pamiera sarunas, ko Latvijas ģenerāļi noraida.

— 23. novembrī Vācijas valdība oficiāli paziņo Latvijas ārlietu ministrijai, ka sakautās Bermonta armijas atliekas pārņem Vācijas aizsardzībā.

— 26. novembrī Latvijas valdība pārtrauc diplomātiskās attieksmes ar Vāciju un pieteic Vācijai karu neprovocētas agresijas dēļ pret Latviju.

—29. novembrī Latvijas teritorija iztīrīta no Bermonta armijas daļām. Latvijas armijas karavadoņi bija armijas virspavēlnieks ģen. J. Balodis, ģenerālštāba priekšnieks ģen. P. Radziņš un Rīgas frontes komandieris ģen. K. Berķis.

Sūtījumi uz Latviju samazinājušies

Sākot ar 1. aprīli, kad stājās spēkā Padomju Savienības paaugstinātā muita dāvanu sūtījumiem, sūtījumi uz Latviju stipri samazinājušies. Pēc jaunajiem noteikumiem par lietotiem apģērbiem rēķina tāpat kā par jauniem.

Jaunās muitas likmes vīriešu apģērbiem un apaviem ir šādas: par 1 jardu vilnas uzvalka drānas — 3 dol., pusvilnas — 2 dol., rejona — 80 centu, kokvilnas — 25 centi, par uzvalku 25 dol., biksēm (vilnas) — 5 dol., žaķeti — 4 dol., zēnu uzvalku — 10 dol., virskreklu — 1.25 dol., sporta kreklu — 2 dol., puloveru — 3 dol., zeķēm — 25 centi, kurpēm — 5 dol., zābakiem — 8 dol.

Sieviešu apģērbiem un apaviem: kostīms (vilnas) — 15 dol., kostīms (rejona) — 3 dol., kleita (kokvilnas) — 1,50 dol., pulovers — 1 dol., mētelis — 10 dol., lietus mētelis — 2,50 dol., zeķes (nailona) — 50 centu, zeķes (kokvilnas) — 25 centi, kurpes — 3 dol., sandāles — 1,50 dol., kabatas lakatiņš — 10 centu.

Medikamentiem — 25% no vērtības.

Šie noteikumi attiecas pagaidām tikai uz ASV.

JAUNIEŠU IESVĒTE MONTREĀLĀ

Latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzē māc. A. Gaudiņš Lieldienās iesvētīja 4 jaunavas. No kr.: Maija Drupala, Inta Frišmane, Telma Sukse, Astrīde Smita. Otrā rindā: draudzes dāmu kom. pr-ce N. Baumane, māc. A. Gaudiņš, viesis māc. A. Voitkus, draudzes pr-ks A. Spurmanis un ērģelnieks D. Vītols. J. Baltiņa foto.

PIRMAIS LATVIEŠU NOTĀRS ONTARIO, KANADĀ

Daudziem tautiešiem Toronto pazīstams vārds ir inženieris Arnolds Bērziņš. Ikviens, kas lasa latviešu laikrakstus, būs ievērojis Arnolda Bērziņa Real Estate — biroja sludinājumu māju pirkšanai un pārdošanai, visāda veida apdrošinājumiem, un tas jau nebūtu Bērziņš, ja arī aizdevumu un mortgage sagādē viņš nepalīdzētu. Ļoti, ļoti daudzi šo iespēju arī izmanto. Ja jums ir kāda vajadzība un jūs uzgriežat: LE 4-8447, tad bieži laipna balss atbild, ka Bērziņš nav birojā, un jums ir jāatstāj telefona numurs, uz kuru Bērziņš jums noteikti zvanīs, kad atgriezīsies no tiesas, apdrošināšanas sabiedrības, advokāta biroja, vai kādas citas iestādes. Parasti šajās iestādēs viņš aizstāv kādu tautieti auto negadījuma lietās, darba algas sūdzībās, laulības šķiršanā vai arī palīdz kādam sagādāt

Arnolds Bērziņš

aizdevumu mājas pirkšanas vai citām vajadzībām. Interesantākais ir tas, ka pie viņa pēc palīdzības griežas arī citi, kas auto nemaz nav apdrošinājuši pie viņa, bet nelaimes gadījumā pēc padoma iegriežas viņa birojā. Tā tas ir arī citās lietās, nemaz nerunājot par tiem, kas ir viņa klienti. Bērziņš nav tas cilvēks, kas kādam kaut ko varētu atteikt, ja vien var izpalīdzēt.

Izpalīdzības darbā Bērziņš ir izstaigājis visas tiesu instances gan kā tulks, gan kā aizstāvis auto klizmu lietās, u. c. Bērziņu pazīst tiesu darbinieki un advokāti, ar kuriem viņam iznāk bieža sadarbība. Un kad pirms 2 gadiem viņš pieprasīja notariāta biroja atvēršanas tiesības, pat viņa tuvākie domu biedri grozīja galvas, kur viņš tik retu ideju ņēmis. Protams, Bērziņam nācās krāt pieredzi, sekot jaunākajiem likumiem un rīkojumiem un iedziļināties pastāvošo likumu garā pēc burta un būtības, kā arī to tulkošanas paņēmienos, kādi izveidojušies tiesu praksē Kanadā. To arī viņš sasniedza. Tieši pēc 2 gadiem, 1957. g. 8. aprīlī inženieris Arnolds Bērziņš saņēma Ontario valdības apliecību, ar kuru Viņas Majestātes karalienes Elizabetes II pārstāvis Kanadā vicegubernātors piešķīris A. Bērziņam notāra tiesības Ontario provincē un iecēlis to par ierēdni pie Augstākās tiesas (Supreme Court).

Bērziņš oficiāli varēs pakalpot tautiešiem visās viņu klizmās, algu, virsstundu un brīvdienu nesamaksāšanas lietā, auto negadījumu, auto vadītāju apliecību atgūšanā, laulību šķiršanās, civīlprasībās u. c. Tātad turpmāk mums nebūs jāuzmeklē svešs notārs, lai saņemtu kādu dokumentu apstiprinājumu u. tml.

Bērziņa māju pārdošanas un apdrošinājumu birojā strādā 8 darbinieki. Viņa sludinājumus varam lasīt latviešu, kanadiešu, vācu, itāliešu, krievu un ukraiņu laikrakstos. Viņa biroja pakalpojumi ir vissolidākie — to rāda plašā klientūra un uz pieredzi dibināta un saprātīga rīcība darījumos. Labas sekmes jaunajā darbā! T.

AICINĀJUMS ZIEDOT ASINIS

Sakarā ar mēģinājumu glābt ilggadīgā DV organizācijas darbinieka Georga Odiņa dzīvību, vairākkārtējai asins pārliešanai ir izlietots liels kvantums asiņu. Tā kā izlietotie asiņu krājumi ir jāatdod slimnīcai, DV ASV valde lūdz apvienībās un kopās steidzami organizēt asins ziedošanas akcijas. Asinis iespējams nodot vietējos asins pieņemšanas punktos ar norādījumu sūtīt University Hospital, Washington, D. C.

ANDREJS EGLĪTS MINEAPOLĒ

Tieši Lieldienu pirmajā dienā tautiešus Mineapolē uzrunāja dzejnieks un cīnītājs Andrejs Eglītis.

Tālais viesis savu uzrunu iesāka ar vārdiem: „Nav man tā augšāmcelšanās sveiciena, kādu vajadzētu nest Augšāmcelšanās svētkos. Arī šie Augšāmcelšanās svētki vēl joprojām ir krēslaini svētki visai mūsu tautai." Dzejiskās vīzijās un allegorijās viņš centās uzburt to ainu, kādā šodien atrodamies mēs un mūsu tautas brāļi aiz dzelzs aizkara. Tad sīkāki pieskārās latviešu jaunās audzes gaitām dzimtenē un brīvajā pasaulē, atzīstot, ka jaunatne vēl ir stipra, apzinīgi lepna par savu tautību, prot ne vien sapņot, bet arī izsamist un ciest. Visskaidrāko latviešu valodu šodien vēl runā Latvijā. Latvijas liktenis var izšķirties tikai pašā latviešu tautā. Dzejnieks dziļi sarūgtināts par trimdinieku lielo pasīvitāti, par cīņas spara un nacionālā lepnuma trūkumu. „Mums vajadzētu kādu stipru nacionālu talmūdu, kas mūs visus saturētu kopā, pasargātu no gara sastinguma un remdenības.

Runādams par Skandināvijas latviešu grupas saiņu sūtīšanu tautiešiem aiz dzelzs aizkara, dzejnieks pasvītroja, ka ikviens šāds sīks palīdzības sūtījums glabā sevī milzīgu morālisku dinamitu.

Pēc dzejnieka runas DV vīru dubultkvartets „Latvis" atskaņoja dažas dziesmas, bet Zalāne nodeklamēja pāris Andreja Eglīša dzejas. Programmas noslēgumā tālais viesis nolasīja garāku dzejojumu no sava jaunā dzeju cikla „Jaunu dziesmu."

Dzejnieka satikšanos ar tautiešiem Mineapolē rīkoja DV apvienība. Arī šoreiz sarīkojuma zāle bija aizpildīta tikai līdz pusei. Taču tie, apmēram 200 tautieši, kam savas tautas liktenis nav tukša skaņa, pēc šī sarīkojuma atgriezās mājās dziļi saviļņoti. E. T.

Savienotās VALSTIS

NUJORKA

Nujorkas latviešu ev. - lut. draudzes vasaras nometnes izbūves nozare apstiprināta kā draudzes autonoma saimniecība ar savu patstāvīgu kasi un bankas kontu. Vasaras nometnes izbūves vadība griežas pie draudzes locekļiem ar lūgumu piedalīties būvdarbu talkās. Vasaras nometņošana, ko ievadīs skauti un gaidas, notiks no 29. jūnija līdz 7. jūlijam.

ČIKĀGĀ

Jāņa Akurātera 4 cēlienu luga „Lāča bērni" būs skatāma Čikāgā, sestdien, 11. maijā, plkst. 7,30 vakarā Hull Housē, 800 S. Halsted St.

Šo „ciema kukuli" čikāgiešiem šoreiz ved Kalamazū latviešu jaunatnes kopas drāmatiskā grupa, kas būs Otto Krolla Teātra studijas viesis. Tā jaunās paaudzes teātra mākslas entuziastu sasaukšanās visīstāk nodibināma.

Kalamazū jaunieši, skaitā tepat pie 30, tēlotāji un skatuves techniskā darba darītāji, strādājuši jo cītīgi šo darbu iestudējot, režisora Kārļa Baltpurviņa vadīti un mācīti. Dekorācijas gatavojis mākslinieks Arnolds Sildega un audzēknis — Jānis Rinkušs. Dejas iestudējusi Ozoliņa. Bez tam uzvedumā būs dzirdamas arī vairākas latvju tautas dziesmas, tām vadošais motīvs būs skaistā šūpuļa dziesma: „Aijā, žūžū, lāča bērni."

Biļetes par $1,50 un $1,25, skolēniem un studentiem $0,50 var pasūtināt iepriekš pa tel. MOnroe 6-5399 darbd. no pl 7-9 vakaros. Izrādes dienā kase atvērta no pl. 6.30. Vietas numurētas. Lugu neatkārtos.

„Usmas zēnu dēkas" iestudētāja Ilze Šīmane saslimusi un paredzētā izrāde 27. un 28. aprīlī nevar notikt.

Čikāgas Latviešu Teātra jaunā aktrise Elfa Gensbīgele ieguvusi moderno deju skolotājas tiesības „Arthur Murray" dejas skolā Sacramento, kur arī darbojas par skolotāju.

MILVOKI

Dzejnieka un cīnītāja Andreja Eglīša viesošanās Milvokos bija liels notikums šejienes latviešu sabiedriskajā dzīvē.

Impozantas jau bija pašas telpas. Šis tikko iesvētītais pasaules grandiozākais YMCA's nams, kuru no abām pusēm sarga divi dievnami, labi saskanēja ar runātāja dedzīgajiem vārdiem, kā arī ar apmeklētāju svinīgo noskaņojumu.

Savs nopelns šeit arī DVA vīru korim V. Aparjoda vadībā, kas dziedāja dziesmas ar A. Eglīša tekstiem.

Apmeklētāju bija apm. 300, labi pārstāvēta bija arī jaunatne.

KALAMAZU

Pēc TDB ceļojošā teātra izrādes ar lugu „Pēdējā laiva" negribēja nemaz sākties parastie aplausi, jo skatītāji visas savas domas bija saistījuši ar lugas smagajiem pārdzīvojumiem. Žēl tikai, ka tieši šī izrāde nebija tā apmeklēta, kā tas bija TDB iepriekšējos ceļojumos. Dekorācijas „Pēdējai laivai" bija gatavojis skatuves gleznotājs A. Vinklers, kas ir Kalamazū pastāvīgs iedzīvotājs.

Jaunatnes kopas drāmatiskās grupas sagatavotās Akurātera lugas „Lāča bērni", kurā piedalās ap 30 tēlotāji, režisora K. Baltpurviņa vadībā, izrāde notika 21. aprīlī.

„Dziesmu Vairoga" gadskārtējais koncerts notiks 4. maijā, pulkst. 7.30 vakarā, Recreation Park telpās (Lake ielā). Pēc koncerta — balle pie Saginavas deju kapellas mūzikas. Ieejas maksa visam vakaram $1.50 un $1.00.

A. Purmalis, kas cītīgi nodevies fotografijas studijām, aicināts piedalīties Mičigenas fotografu sanāksmē, Jacksonā 28. aprīlī.

Skautu un gaidu Sv. Jura dienas dievkalpojums un Kalamazū latviešu b-bas guntiņām dāvātā karoga iesvētīšana notiks sestdien, 27. aprīlī, plkst. 6.00 vakarā Ciānas baznīcā. Dziedās dižskautu koris J. Zvikas vadībā. Pēc tam baznīcas pagraba telpās runās K. Stunda par latviešu skautisma 40 gadiem.

KLAVIEŖU BUVĒTĀJS

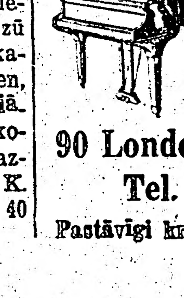

A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieŗu pircējiem.
90 London St., Toronto
Tel. LE 3-8609
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

K. Kampe

TĪRĀ RELIĢIJA

KĀDĒĻ PASAULE NONĀKUSI TAGADĒJĀ CHAOTISKAJĀ STĀVOKLĪ?

III

Žīdu vārds seol nozīmē kopēju uzturēšanās vietu pēc nāves kā labajiem, tā ļaunajiem. Visi šie jēdzieni parādās jūdu reliģijā tikai pēc Babilonijas gūsta laika. Paradīze ir persiešu vārds un Ēdenes dārzs šo apzīmējumu ir ieguvis tikai vēlāk. Visi šie jēdzieni kristietībā ir iegājuši caur jūdu reliģiju.

Desmit gadu pēc Zaratustras dzimšanas, piedzima lielais jūdu pravietis Jeremija, par kuru jau runājām. Abi viņi ir priekšteči tam lielajam Mesijam, uz kuru vēl bija jāgaida seši gadu simteņi.

Divi lieli morāles mācītāji

Tai pašā laikmetā, kad dzīvoja Zaratustra un Jeremija, Āzija ir devusi cilvēcei trīs lielus morāles mācītājus, kuri savai ētikai nemeklē Dieva autoritāti, kuri ar savu mācību nelaužas iekšā debesīs, bet paliek šeit pat uz zemes. Viņu mācībā ir tik daudz Kristus ētikas elementu, ka tiešām jāsaka, ka Kristus ētikai ir jāpaliek arī tad, ja tai atņem Dieva autoritāti.

Konfūcijs, kurš dzīvoja Ķīnā no 551. līdz 478. gadam pirms Kristus, neticēja nekādiem brīnumiem un neticēja arī nemirstībai, nepiešķīra nekādu nozīmi ne lūgšanām, ne dievlūgšanas sapulcēm, bet viņa morāles lielais likums bija: „Ko tu gribi, lai citi tev dara, to tu dari citiem." Tā tev ir jādzīvo, pat ja Dieva nav, ja tu esi pārejošs, ja par taviem darbiem tevi negaida nekāda alga debesīs. Patiesi jāsaka — ja cilvēks var radīt tādu ideālismu, tad viņš ir no Dieva. Konfūcijs vēl paredz sodu tiem, kas morāles mācību pārkāpj, bet viņa laika biedrs Lao-Tsze pieiet tuvu Kristus ētikai, kad viņš saka: „Ar tiem, kas labi ar mani, es esmu labs; ar tiem, kas nav labi ar mani, arī es esmu labs. Tā visi kļūst labi." Atcerēsimies Svētā Augustīna izteicienu: „Anima naturaliter christiana — Dvēsele ir kristīga no dabas."

Buda apsola Nirvānas mieru

Vienā laikā ar Konfūciju mēs Āzijā sastopam vēl vienu lielu morāles mācītāju, kurš brīdina no dievlūgšanas un kuŗa sekotāju skaits ir milzīgs. Budas (563. — 483. pirms Kristus) morāle atkal ir ne vārdi, bet darbi, pati dzīve. Liekas, ka viņš dievlūgšanu taisni tādēļ ir aizliedzis, lai ar to uzsvērtu ne vārdu, bet dzīves veida nozīmību. Buda tic nebūtībai Nirvanai un tam ceļam, kādā cilvēks Nirvanā nokļūst, piedzimstot pēc nāves arvien no jauna līdz tam laikam, kamēr viņa dzīve ir kļuvusi tāda, kas ļauj lielā nebūtībā, lielā mūžīgā mierā ieiet. Ja slikts cilvēks savā pašreizējā dzīvē nav sodīts, viņš savu sodu saņem kādā no nākošajām inkarnācijām. Tātad atbildība par sliktiem darbiem resp. elle ir šeit pat, alga par labiem dabiem resp. paradīze ir mūžīgais miers.

Buda ir šīs planētas lielais pesimisma pārstāvis: cilvēka dzīve ir ciešanas. Tās rodas no vēlmēm, kuras nekad nevar piepildīt, jo katra piepildītā vēlme rada jaunu. Šī Budas mācība vismaz māca mums nevēlēties priekš sevis par daudz, un to māca visu reliģiju ētika. Budas mācība, ka cilvēks var ticēt arī nebūtībai, pretēji tam, ka mēs ar visu varu laužamies nemirstībā un mūžībā. Te jāatceras Nīčes skaisie vārdi: „Vaids saka: Beidz, bet prieca, tā grib mūšību, grib dziļu, dziļu mūžību." Dodiet cilvēcei priecas evaņģēliju kā austrumos, tā rietumos un ne vārdos vien, bet tā, lai jūsu vārdi ir arī jūsu darbi, tad vaids izbeigsies un paliks prieks, kas prasa mūžību.

Svētā Augustīna apliecinājums

Lai cik reliģiju un konfesiju žogus cilvēki ir uztaisījuši, savā māņticībā katrs savu par vienīgo pareizo atzīdami, Dievs ir viens ne tikai visiem šīs planētas kontinentiem, bet visam universam, kuŗa milzīgā plašumā, jādomā, dzīvība nav tikai uz šīs zemes vien, Viens Dievs visai bezgalībai un mūžībai, lai cik daudz vai cik maz šie lielie vārdi dod cilvēka relatīvi mazai saprašanai: viens Dievs un viens morāles likums. Neviens mazāks, kā Svētais Augustīns ir devis apliecinājumu, bīstamu profesionālām baznīcām, bet prieka pilnu cilvēka dvēselei, proti, kā jau minējām, ka dvēsele ir kristīgas dabas. Šī konstatējuma pareizību apliecina kristietības elementi mācībās pirms Kristus, par kurām runājām. Tas nozīmē, ka Kristus ir lielāks kā kristīgās baznīcas viņu saredz. Viņa mācību cilvēka dvēselē neieraksta kristības ceremonija. Tā, kā vienīgā un mūžīgā Dieva likums tur ir, bija būs un paliks. Tā tikai bieži vien nav uzpeldējusi cilvēka apziņā, tāpat kā daudzas lietas, kas bija, nebija ietvertas prāta darbības sfairā. Lielo cīņu par labā uzvaru cīnās ne tikai tie, kas ir kristīti. Ir taisnība Dr. H. Biezajam, kas redz pāri kristīgās baznīcas robežām, ka skaistu dzīvi dzīvo arī tie, kuŗi nav kristīti un kuriem tas laiks, kad viņi tādi kļūs nav saskatāms. Īstos Dieva bērnus un Viņa gribas pildītājus būs pazīt pēc viņu darbiem. Nabaga cilvēcei, kā austrumos, tā rietumos vēl jāiet tajš ceļš, līdz tā ar darbiem apliecinās Dieva gribu, kas atklāta Kristus priecas mācībā.

Prāts apklust mūžības priekšā

Uz galējā nozīmībā adresētu jautājumu: „Kādēļ?" prāts atbildi nedod. Tiklīdz uzdodam jautājumu: kādēļ ir pasaule? — aparāts, ko sauc par cilvēka prātu, nedarbojas — mēs esam viņpus tā darbības robežām. Vai likumīgā kārtība, kas šai universā valda, ir bez kādas nozīmes — tukša rotaļa? Prāts nav par mazu šo jautājumu uzdot, un arī tas nozīmē daudz. Prāts ir radījis mūžības un bezgalības jēdzienus, kurus tas pats vairs neaptver. Mūžīgs ir tas, kas nekad nebeidzas, bezgalīgs tas, kas nekur nebeidzas. Nekad un nekur ir jēdzieni, kas nozīmē nebūtību, līdzinās nullei. Un tātad, pēc mūsu prāta — mūžība un bezgalība nav iespējamas, viss tas, kas ir, ir laicīgs un galīgs. Paliek jautājums: no kurienes laicīgais un galīgais ir nācis? No nekā? To atkal prāts nevar akceptēt. Paliek tikai otra iespēja, ka tas ir bijis mūžīgs, bet mēs redzējām, ka mūžīgi nozīmē nekad. Un tātad, mūžības un bezgalības perspektīvā prāta aparāts ir beidzis darboties, tas reģistrē par neko tiklab to, kas ir, kā to, kā nav, piemērā runājot: traukā, kurā ir ābols, tas neatrod neko vairāk kā traukā, kurš ir tukšs.

Universs ir bezgalīgs

Vēl nesen astronomijas valdošais uzskats bija tāds, ka mūsu galaksija ir viss universs, ka aiz tās tālāk nav nekā. Tagad ir noskaidrots, ka universs ir pilns ar šādām galaksijām un ka universs izplešas. Kur šī izplešanās sasniedz gaismas ātrumu, tur mūsu uztveres robežas beidzas, no turienes galaksijām gaisma mūs nesasniedz. Tagad pastāv uzskats, ka universs ir bezgalīgs un katra vieta tanī var tikt uzskatīta par centru, ka nekāda vienreizēja pasaules radīšanas akta nav bijis, bet planētu, zvaigžņu un galaksiju rašanās un bojā eja notiek nepārtraukti saskaņā ar universa darbības likumiem. Tas pats vecais jautājums par zemes izcelšanos, vēlākais par mūsu galaksijas izcelšanos, ir atbīdīts par jautājumu par universa izcelšanos un tiek atrasts par mūžīgu un bezgalīgu. Mēs piederam pie šīs zemes, bet tai pašā laikā pie universa.

(Turpinājums sekos)

11. IZLAIDUMS

Augustdorfas ģimnazija piedzīvojusi 11. izlaidumu. Ģimnaziju beiguši: E. Bronickite, V. Birkāns, H. Mazarkēviča, A. Pērkons, M. Bērziņa, I. Cimziete, I. Treija, B. Liepiņa, H. Treimanis, L. Pērkone

Adreses maiņa

Latviešu ģimnazijai Vācijā

Latviešu ģimnazija no Augustdorfas tagad pārcelta uz Minsteri. Skolas adrese:

Münster, Westfalen, Grevenerstrasse 69, Bl.3, Germany.

Direktora A. Dreimaņa adrese — **Münster, Bergstrasse 21/22.**

CEĻA VĀRDI

Tāli ceļi pārbauda zirgu, ilga kopdarbība — draugu.

*

Ja tu stāvi taisni, nebaidies līkas ēnas!

*

Dārgakmens un cilvēks — abi jāveido ar asiem darbarīkiem.

*

Ļauns vārds, kas tikai pačukstēts, atbalsojas simtu jūdžu.

*

Lai atmestu dzeršanu, novēro dzērāju, kamēr esi skaidrā.

*

Bez ciešanām neviens nav kļuvis svēts.

Ķīniešu sakāmvārdi.

TENORS P. LIELZUIKA DZIEDĀS TORONTO

Pēteris Lielzuika (pa kr.) dziedās komponista Jāņa Norviļa darbu vakarā, ko Saimnieciskо darbinieku apvienība rīk. svētdien, 28. aprīlī, plkst. 6 p.p., poļu zālē (1087 Queen St., W. (Dovercourt ielas stūrī). Viss koncerta atlikums par labu Kultūras fondam un Toronto latviešu gaidām un skautiem. Koncertā piedalīsies arī pats komponists J. Norvilis (pa labi) un vīru dubultkv. Kalvis.

ĶIRŠU ZIEDU BALLĒ VAŠINGTONĀ

ASV galvaspilsētā Vašingtonā gadskārtējā DV rīkotajā „Ķiršu ziedu ballē" par balles karalieni ievēlēta 18 gadus vecā Paija Lejniece no Aleksandrijas (Virdžinijas valsts). Attēlā „karaliene" (vidū) ar savām „galma dāmām".

Ziedu ballē satikt draugus un vērot dabas krāšņumu bija devušies arī jaunieši no Niagaras.

Foto: Ansis Bērziņš.

Latviešu jauniešu invāzija Stratfordas festivālā

TIE, KAS MAŠĪNAS PROJICĒTAI FILMAI DOD PRIEKŠROKU PAR DZĪVU TEĀTRI, VAR TĀLĀK NELASĪT!

14. aprīlī Toronto pilsētā sapulcējās grupa jaunatnes darbinieku un cita starpā vienojās noorganizēt Ontario provinces latviešu jauniešu salidojumu Stratfordā. Iepriekšējā 30 jauniešu aptaujā noskaidrots, ka no šīgada Stratfordas iestudējumiem lielāko interesi modinājusi Divpadsmitās nakts izrāde, tādēļ nolēma 10. augustu izziņot par Latviešu jaunatnes invāzijas dienu Stratfordā, Ont.

Izrādes sākumst 10. augustā ir 2.30 pēcpusdienā. Jaunieši lūgs režisoru V. Pukatu nolasīt referātu par V. Šekspīru, bez tam vakarā pēc izrādes būs jauniešu pikniks un ugunskurs. Brauciens uz Stratfordu notiks privātās automašīnās. Biļetes $3,50 un $2,50 kopā ar naudas pārvedumu līdz š. g. 2. maijam pieprasāmas pie:

Andra Priedīša, 51, Redwood Ave., Toronto., V. Zariņa, Box 99, Richmond Hill — Ont., un L. Zandberga, 22 Cannon St. West, Hamilton, Ont. Biļetes var pieprasīt arī Stratfordā — Ont. (Festival Ticket Office).

Tā kā vēlāk vasarā ir gandrīz grūti dabūt biļetes sestdienas izrādēm Stratfordā, tad ieejas kartes jāpasūtina jau laikus. Ja kāds 10. augustā nevarēs braukt, tad biļetes būs iespējams pārdot un naudu saņemt atpakaļ.

Pavasaris, mīlestība, dziesmas un dzejas

Pianiste L. Albertiņa

Aktrise A. Steinberga

Līdz ar pavasara dvašu arī cilvēki savās ikdienas gaitās sāk justies īsti pavasarīgi. Sv. Katarīnes Vanadzes, atklājot pavasara sezonu, šķiet, būs trāpījušas naglai tieši uz galvas, — izraugot īsto laiku un īsto programmu, rīkojot sestdien, 27. aprīlī, plkst. 19.30 Sv. Katarīnās, 34 Facer St., Ņujorkas viešņas — bijušās Dailes teātra aktrises Austras Šteinbergas deklamāciju vakaru — pavasara un mīlestības dzeju izlases pusstundu. Sekos latviešu sabiedrībā iecienītās pianistes L. Albertiņas mūzikāls uzvedums „Pavasara atmoda", kurā piedalās arī labākie vietējie spēki. Rīkotājas paskaidro, ka šis sarīkojums labdarības mērķiem bijis jau sen izplānots, un mēģinājumos aizvadīti daudzi vakari. Lielie zaru klēpji, kas redzami traukos plaucēšanai, izrādās ir ķirši. Tādēļ, ja gadījumā līdz sestdienai dārzos vēl nebūtu smaržīgo ziedu, tad sarīkojuma zālē gan ziedu un pavasara smaržu netrūks, un pēc priekšnesumiem skaisti dekorētajā zālē, intīmos gaismas staros, labas deju mūzikas skaņās, netrūks arī — mīlestības. Kā biļešu iepriekš pārdošana liecina — šis sošās būt sezonas lielākais sarīkojums, jo interese par uzvedumu un aktrises A. Šteinbergas viesošanos ir ļoti liela.

J. L.

aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

LPSR AUGSTĀKĀS PADOMES 4. SASAUKUMA 5. sesija 25. un 26. janvārī

Darba kārtībā: 1956. g. budžeta izpilde, 1957. g. Kremļa plāns, AP 1956. g. 7. jūlija lēmuma izpilde par izglītības stāvokli un parastie formālie jautājumi.

Vilis Lācis: „Svarīgi plāna uzdevumi 1956. gadā netika īstenoti. Nav izpildīts plāns tērauda, velmējumu, kūdras, kūdras brikešu, koku un malkas, zāģmateriālu, kaļķu, ķieģeļu, kārniņu, drenāžas cauruļu, šīfera, ģipša, mēbeļu, finiera, celulozes, papīra, betona ražošanā, kā arī zivju konservu sagatavošanā. — No 16 mežrūpniecības saimniecībām plānu veikušas tikai Ludigas un Liepājas MRS. Cēlonis tam ir slikta darba organizācija un tas, ka neizmanto techniku. Pēdējos divos gados no pilsētu un rajonu vadošo darbinieku vidus **izraudzīti un nosūtīti par priekšsēdētājiem 450 cilvēku.**

Liellopu un aitu skaits kolchozos uz 1957. g. 1. janvāri, salīdzinot ar 1956. g. 1. janvāri, samazinājies no 5 līdz 12 %. Visumā republikā kapitāldarbu plāns izpildīts par 94,5%. Ja visā piektajā piecgadē kolchozniekiem bija uzceltas 1625 dzīvojamās mājas, tad 1956. g. vien uzceltas 1369 (nav katrā kolchozā pa vienai... O. L. red.), atvēlēja lielākas summas nekā tevajag. Tas nav pareizi. Vajag otrādi. Šogad republikas pilsētās tiks uzcelti un nodoti lietošanā 31 dzīvojamo namu ar 12.750 kv. m lielu kopplatību."

Kapkalns: „Visi kolchoznieki grib būvēties, bet nav kur ņemt būvmateriālus. Īpaši asi izjūt ķieģeļu trūkumu. No 1953. līdz 1956. g. ķieģeļu ražošana samazinājusies par 3 milj. — Mašīnas saņem nekomplektētas."

Viet. un kurināmā rūpn. min. Ezeriņš: „Valsts plāna komisija un tirdzniecības organizācijas atzīst, ka republikai viss jāražo pašai. Tas ir nepareizs uzskats, jo mēs nevaram mūsu iekšējo tirgu atraut no Vissavienības tirgus, un atseviškos gadījumos ir izdevīgāk kaut ko, ko ražo citos uzņēmumos, republikā ievest un veselu rindu pašu ražojumu izvest. Mūsu tirdzniecības organizācijas izņem no ražošanas citu pēc cita ļoti vajadzīgus priekšmetus, kas tām „nepatīk." Tā iznāca, piemēram, ar adatām un gludekļiem. — Sarkanās Zvaigznes strādnieki materiālu trūkuma dēļ nostāv dīkā caurmērā vienu stundu dienā."

Lejiņš: **„Sovchozu ministrijā tagad 47 saimniecības, darbība joprojām neoperatīva. 1955. g. saimniecības deva 10 milj., bet 1956. g. jau 20 miljonu rubļu zaudējumu. PSRS min. padome uzdeva samazināt pašizmaksu par 15 proc.; to nepilda."**

DEBATES

Samoļevskis: „Iedzīvotāju skaits Tukumā pieaug, bet komūnālā saimniecība nav pēc kara uzcēlusi nevienu jaunu māju."

Freibergs: „Kanālizācija Cēsīs ir vairāk nekā 100 gadu veca, tās koka caurules satrunējušas, kanālizācijas ūdeņu attīrīšanas iekārtas nav. Tas vairākās vietās pilsētā rada antisanitārus apstākļus. Otrs sāpīgs jautājums ir Cēsu pilsētas apgāde ar ūdeni. Lai apgādātu visus pilsētas iedzīvotājus ar ūdeni, jāuzbūvē ūdensvads vismaz 20 km garumā."

Dundurs (nav deputāts, bet ir Liepājas izpolkoma pr-js): „Liepājā ir 3 mēbeļu uzņēmumi, kas visi izlaiž ļoti dārgas mēbeles, piem., grāmatu skapis maksā 850 rub., šacha galdiņš 350 rub. Nopirkt vienkāršas strādniekiem vajadzīgas mēbeles Liepājā nav iespējams."

Kom. saimn. min. Ķīsis: „Dzīvojamo un svarīgu komūnālo uzņēmumu celšana tiek atstāta beidzamajā vietā. Vietējo padomju rīcībā atrodas 25.722 nami, kuru kopīgā vērtība pārsniedz 4 miljardi rub. Līdz šim kapitālremontam

Koloniālās izlaupīšanas rekords Latvijā

„Republikāniskos" budžetus nosaka Kremlis apm. vienādi: 1000 rub. uz galviņu. — Bet 2/3 no visiem savāktajiem līdzekļiem tas izlieto pats gandrīz bez kādiem paskaidrojumiem (423 miljardi rub.). No savāktā apgrozījumu nodokļa Latvijā atstāj daudz mazāk nekā citās „republikās" — tikai 16,3 proc. jeb apm 1 miljardu, pārējos apm. 6 miljardus pievāc sev Kremlis. Daļa gan žēlīgi nāk atpakaļ, piem., okupācijas karaspēka un čekistu uzturēšanai. — O. L. Red.

SKOLAS

Izgl. min. V. Samsons: „Pat ekonomiski spēcīgajā Valmieras rajonā 1. febr. nemācījās 7 bērni, kuru vecāki nonākuši materiālās grūtībās, bet rajona izp. kom. nepiešķir nekādas summas šo bērnu pabalstam. Rīgas centrā 6 skolas strādā pat 3 maiņās. Pašlaik 44% Rīgas skolēnu mācās otrā maiņā. Piecās internātskolās uzņemti 987 skolēni. **Audzēkņu sastāvs tajā ir šāds: 133 bāreņi, 375 — vientuļo māšu bērni, 200 no daudzbērnu ģimenēm, 159 no ģimenēm, kam bija grūtības bērnu** audzināšanā. Finanču ministra b. G. Zvereva darbinieki pēc nedēļu ilgas cīņas, parādot mums „laipnību", izdalīja simbolisku summu (lai noorganizētu vienu fakultatīvo grupu pie lielajām Rīgas vidusskolām). Vispār PSRS Finanču ministrijā ar LPSR AP sesijās un ministru padomes lēmumiem neviens nedomā rēķināties. Piemēram, tradicionālā kora dziedāšana un orķestri, kas mūsu republikas skolās darbojas vairākus gadu desmitus, tur līdz šim nav atzīti un skaitās nelegāli. Tie pastāv vienīgi pateicoties stūrgalvībai. LPSR finanču ministrs b. F. Manojlo kaut kā tos te puslegāli noformē. Sen pienācis laiks, lai republika pati nosacītu, kā sadalāms tās algu fonds. — Vietām vērojams, ka skolēnu darba slodze vēl pieaugusi, par ko bērnu vecāki un paidagogi ceļ trauksmi. Lielā mērā pārslodzi veicināja rudens talkas. — Mērķtiecīgāk audzēkņus nodarbināt tuvējos kolchozos — atsevišķās reizēs, bet ne izbraukt tālu no pilsētām."

Komj. CK. sekr. H. Valters: „Laukos līdz šim nav atvērta neviena lauku jaunatnes vakara vidusskola. Atbildīgie Finanču ministrijas darbinieki man teica, ka tās neatvērs, kamēr esošās vidusskolas strādāšot slikti. Bez strādnieku jaunatnes maiņas vidusskolu un lauku jaunatnes vakara vidusskolu atvēršanas republikā nebūs iespējams nopietni runāt par vispārējo vidējo izglītību. Skolu skaits, kas strādā 2 maiņās, jaunajā mācību gadā ir kļuvis lielāks. — Vairums absolventu vēlas stāties darbā, bet nereti sastop savā ceļā grūtības, daudzi pat nespēj iekārtoties darbā. — Atzīstu par vajadzīgu vērst deputātu uzmanību uz baznīcas tieksmi paplašināt savu ietekmi skolēnu vidū, sevišķi Latgales rajonos. Dažu skolu paidagogu kollektīvi ieņēmuši novērotāju lomu šajā jautājumā. Ko tad citu var teikt par Daugavpils pilsētas 1. vidusskolu, kur pat 10. klases skolnieces atrodas reliģijas ietekmē? Līdzās tam ir arī gadījumi, kad atsevišķi skolotāji, pat dabas zinātņu disciplīnā paši sistēmatiski piedalās reliģiskās ceremonijās."

A. Avotniece: „Skolēnu slodze, kad viņiem jāstrādā 10-14 stundas dienā, ir tik trauksmains fakts, ka skolotāji, vecāki un arī ārsti sanāksmēs un presē kategoriski prasa atrisināt šo jautājumu. Pilnīgi nenormāla kļuvusi arī sabiedriskā darba un ārpusklases pasākumu slodze, kas sevišķi šogad, gatavojoties Vispasaules jaunatnes festivālam, pārsniegusi jebkuru normu. Visās skolās tiek organizēti konkursi. Ja te vēl pieskaita sporta sacensības, ģeografijas olimpiādi, gatavošanos valsts svētkiem, dažādām atceres dienām u. c. pasākumus, kā arī mākslinieciskо pašdarbību, fizkultūras pasākumus, priekšmetu pulciņu, pionieru un komjaunatnes organizāciju darbu, tad nav brīnums, ka pat labākie skolēni kļūst negribīgi, bez intereses, piespiesti piedalās šajos pasākumos. Jāapsver jautājumi par dažādiem skolu tipiem vai pat par pāreju uz 12- gadīgu skolu."

(„Skolotāju avīze").

Piezīme: Šis augstākās padomes debašu atreferējums nepārprotami norāda, ka komūnistu vadītā saimniecība valstī no chaotiskā stāvokļa ārā netiek: viss, kas 12 gados veikts, nepārsniedz saimniecisko iespēju minimu. Lopkopība pat iet pretim izputēšanai, ja vienā gadā laikā liellopu skaits normālos miera laika apstākļos samazinājies par 12 proc.

Šiņis neveiksmēs varas vīrs Vilis Lācis vaino „slikto darba organizāciju un technikas neizmantošanu", kaut gan labi zina, ka visu nelaimju cēlonis ir tautas vienaldzība un pasīvā pretestība.

Arī skolās, kā redzam, stāvoklis kļūst pavisam neciešams; trūkst mācības līdzekļu, skolās mācās pat trīs maiņās, skolēnus pārslogo ar komūnisma mācībām un neauglīgām izdarībām, kas jaunatnē izraisa apatiju un nevēlēšanos mācīties vispār, kā to atzinuši paši komūnisti, kā arī, par prieku tautai — rada naidīgu pretestību verdzības iekārtai. Komūnistu varas vīri šīs briesmas saprot, bet ir bezspēcīgi tās novērst, jo vienīgais līdzeklis — atkāpšanās no savas audzināšanas metodēm — nozīmētu atkāpties no paša komūnisma. Un tā būtu ideoloģijas kapitulācija dzīves īstenības priekšā — sistēmas sabrukums.

Skaidrs ir tas, ka jaunatne lielākajā vairumā, kurai komūnisti spiesti saistīt spārnus brīvajam lidojumam plašajā gara dzīves pasaulē, nekad nesamierināsies ar režīma brutālo, čekistisko varu nākotnes problēmu risināšanā.

Jaunatne komūnismam nepieder!

SVARĪGS PAZIŅOJUMS

Ar 1957. g. 1. maiju mēs pārceļamies uz labākām telpām, tikai dažas mājas no mūsu pašreizējās vietas.

Jaunā adrese būs:

1126 Sherbrooke St. W., Montreal

Telefons paliek līdzšinējais:

BElair 4860

Par medikamentu u. c. mantu sūtīšanu lūdzam rakstīt vai zvanīt pēc tuvākiem paskaidrojumiem mūsu JAUNAJAM, PĀRBAUDĪTAJAM saiņu sūtīšanas birojam (arī pa gaisa pastu).

Daudziem priekšmetiem pazemīnātas cenas.

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE

Kanadas vecākā un lielākā šāda veida organizācija

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA

HALLS DRUGSTORE **T. KRAUMANIS**

14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA

KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS

tagad atrodas

1425A BLOOR ST., W., TORONTO,

TEL. LE 6-8183.

Krājumā latviska un moderna keramika.

Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

IZĪRĒ TELPAS VIESĪBĀM - KĀZĀM

u. c. gadījumos

DV NAMĀ, 123 Huron St.

Zvanīt vakaros EM 6-0101, Toronto.

IZGĀDĀ DZĒRIENU ATĻAUJAS

JAUNAS LATVJU GRĀMATAS

Prof. K. Kārkliņa monografija — RUDOLFS BLAUMANIS. Kopotu rakstu 12. sēj., pērkama arī atsevišķi.	$3.80
A. Rupaiņa vēst. rom. trilogija — MĀRA MOSTAS, I. II. III. Ievērojamākais un lielākais trimdas literatūras jaundarbs. III sēj. cena $5.00, tagad pareizā formātā, sējumā un krāsā apmaināma pret nepareizo visās grāmatn.	13.00
Rich. Ērgļa romāns — PELĒKO BARONU SENČI, I	2.80
— PELĒKO BARONU TĒVI, II. Vēsturnieka R. Ērgla rom. ir viens no retajiem darbiem par latviešu dzīvi dziļākajos klaušu laikos.	3.00
E. Birznieka - Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA	2.60
— PASTARIŅŠ SKOLĀ. Visvairāk publicētā grāmata mūsu jaunatnes literatūrā. Gleznainā valoda saista lielus un mazus, jaunus un vecus. Vērtīga dāvana skolu jaunatnei.	2.40
Latvijas skatu foto kompl. 26 kartītes, pastkartes	2.40

Pasūtinājumiem apgādā pilna atlaide

CITAS GRĀMATAS

L. Tolstoja — KARŠ UN MIERS, I. II. III. IV sējumi. Pilnīgs un nesaīsināts izdevums. Krievu literatūras pamatdarbs.	9.50
J. Miesnieka rom. — VANDA, ies.	3.60
Knuta Lesiņa — ZEM SVEŠĀM ZVAIGZNĒM, ies.	5.40
A. Rubuļa noveles — VIA TUA, ies., B. Ancāna illustr.	2.40
LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS, 4 krāsu illustr., krāšņs izd.	7.50
L. Niesciora — I SURVIVED HELL ON EARTH. Dokumentāru piedz. un foto kopojums par KZ nom.	2.50

Krājumā daudz tirgū neesošu grāmatu.

MĒS VARAM NOSŪTĪT GRĀMATAS UZ LATVIJU.

LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, Iowa, USA.

ELZAS PĒRKONES grāmata

SKAISTUMA NOSLĒPUMI

dod padomus

1. SIEVIETEI
2. VĪRIETIM
3. JAUNAI MEITENEI

Cena iesietai $4.75. Pieprasiet

ELZAI PĒRKONEI, 61 Charles St. W., Toronto 5, Ont., Canada.

Tel.: WA 1-9011, un savā grāmatnīcā.

Kungu un dāmu apģērbus

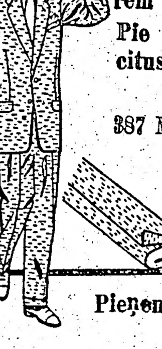

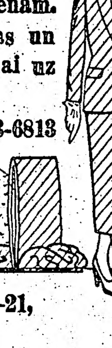

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satina oderēm pagatavoju īsā laikā par zemām cenām. Pie manis varat lēti iegādāties drānas un citus drēbniecības piederumus sūtīšanai uz dzimteni.

387 Milverton Blvd., Toronto. Tel HO 3-6813

V. KUČĀNS

Pieņemu tikai darbdienās no plkst. 9—21, sestdienās no plkst. 9—16.

Saiņus uz Latviju un visām Krievijas zemēm ar jaunām un lietotām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu

OVERSEAS GIFT PARCELS CO

316 Harbord Toronto4, Ont., Canada, LE 3-2258

par viszemākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI.

Sūtījumus izdara nekavējoties, tieši no Kanadas.

Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 10 vak.

Sestdienās līdz 6 vakarā, ceturtdienās slēgts.

Pieņemam pasūtinājumus audumiem

Vienmēr krājumā:

latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

238 Bloor St., W, Toronto Velta Vilsons

Tel. WA 2-1315

LAIMAS LU

Sveiciens māksliniekam Ed. Dz

Eduards Dzenis ir uzaudzis Vidzemes vidienē — Vecpiebalgā, kas labi pazīstama ar saviem gara darbiniekiem un pašu lielākā latviskās apziņas modinātāja — Kronvalda darbību. Nenoliedzami, savu daļu mantojuma no dižā novada saņēmis arī Ed. Dzenis. Izsekojot viņa dzīves gaitai, redzam, cik Laima bijusi labvēlīga Dzeņa mūžu noliekot. Sākot ar latvisko ģimeni, dzimto novadu, viņa gaitas iet mācībām nospraustо ceļu neatkarīgās Latvijas skolās.

Seko darbs Zemkopības ministrijā, kas vēl vairāk tuvina latviskai domai. Dzeņa bēgļa gaitas laimīgi noslēdzas ar raženu darbošanos mākslas laukā Baltijas jūras pretējā krastā Zviedrijā. Tālākais ceļš uz jauno pasauli ved pretim jauniem uzdevumiem un jauniem panākumiem. Apstākļu laimīga atrisināšanās, viengabalainā doma un mantoto spēju tālākā darbība rāda, ka Dzenis ieguvis vērtību — latvisko izjūtu, ko ne vienmēr atrodam mūsu mākslinieku darbos. Ne tikai latviskais saturs, bet īpatnējais krāsu zieds, tautas tērpi un latviskie priekšmeti Dzeņa darbus padara latviskus. Latviskā pasaules skatīšana un izteiksmes veids, izjūta, garīgie spēki slēpj īstās mākslas vērtības.

Kādreiz redzēju latviešu tautu meitu savā novada tērpā kāda japāņu mākslinieka darbā. Grūti nācās saskatīt šai darbā latvisko tērpu, toties ļoti skaidri bija izjūtama japāniskā uztvere un izteiksmes veids. Citiem vārdiem sakot — neviens mākslinieks nav kļuvis latvisks tautas tērpus gleznojot, ja viņam trūkst latviskās dzīves izjūtas. Māksliniekam ir svarīga tikai sava pārliecība. Ja viņš ir apzinīgs tautas loceklis, viņa pārliecība saskan ar viņa tautas mērķiem. Mākslinieks tēlus un izjūtu nerada uz burvju mājienu. Tiem jāizaug ilgos gados ar mērķtiecīgu rīcību — sevis audzināšanu. Dzenis savu uzdevumu un mērķus jau apzinājies skolu beidzot. Viņa diplomdarbs ir „Piebaldzēni."

Dzenis ir daļa no metallu kausējuma, ko sauc par latviešiem; Dzenī izpaužas visas raksturīgās latviešu īpašības. Tāpēc viņa domas saistās pie tuvākās apkārtnes un sava novada ļaudīm. Viņa darbos redz tēvu, kas atgādina viņu pašu, dzīves biedri, ģimenes locekļus; dažādas paaudzes ļaudis darbā un atpūtā; dēli, karotāji un meitas dainotājas. Dzeņa darbi ir

līdzīgi tautas dziesmām ... tās ap ģimeni un pārējo ...

Šai darbīgajai ļaužu ... na darbos iet līdzi uzti... līgs — kumeliņš. Tas ... savam kopējam darbā ... Zirgs ir arī tuvākais ... pārdzīvot bēgļu gaitas.

Dzeņa darbi arvien ir ... ļaudīm: grāmatu vāki, ... da darbi dziesmu svētk... pār sarīkojumiem, ar... laikrakstu svētku izde...

Dzeņa tīrās mākslas ... gaida, lai tos uzmeklē... tiem uzkavējas, iedzi... Un daudzi mākslas dra... rējuši aiziet no Dzeņa d... iegūstot sev kādu.

Mēs zinām arī, ka d... slinieki ir bijuši nejūti... vu apkārtni vai arī pa... ņēmuši svešus iespaid... dzīvodami un strādā... svešiem ļaudīm, neatr... latvisko; citi, sekodami ... cībām, mākslas sasnie... lē ar svešu tautu star...

Bet kas neko nevar ... tautas kultūrai, nevar ... kultūrai vispār. Ka... saites ar savu tautu, ... uz sevi un mākslas ... vijas māksla ir kļuvusi ... par latviešu mākslu. ... vijā, tā arī tagad sve... rūpes ir par latviešu ... daļu, ko varam saukt ... ko mākslu. Šīs rūpes ... kamēr vien pastāvēs v... latviskās kultūras.

Dzenis klusā darbā, ... savu mākslu nekad n...

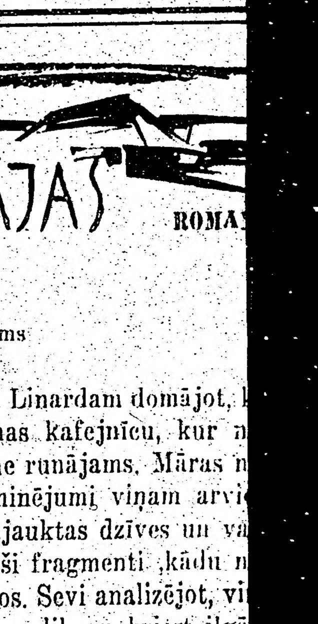

Pēc TLNT Spoku ... — Regīna, rež. M... Dzeguze — Mārde... lēze E. P...

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

ROMA...

Jāņa Kalmīte vinjete.

9. turpinājums

Viņi sakļāvās un skūpstījās, Linardam domājot, ... viņš ļoti negribētu iet uz Dainas kafejnīcu, kur n... kas sevišķs nebūs ne redzams, ne runājams. Māras n... slēpumainie jautājumi un pieminējumi viņam arvi... vairāk sāka likties kā kādas sajauktas dzīves un va... būt drusku arī galvas izsprūduši fragmenti, kādu n... vienam nebija trūkums šais laikos. Sevi analizējot, vi... atzina, ka viņa dzīves pelēcīgums lika nobriest ilgā... pēc kaut kā ļoti neparasta, kāda šais laikos, atskait... ģekības, vispār nebija, un ka beigās varētu atklāti... kāda ļoti triviāla lieta, lai cik viņš pats un Māra ... censtos padarīt interesantu. Apziņa, ka viņš varē... krist par upuri kādam ļoti vienkāršam maldam aiz ... gām pēc kaut kā sarežģītāka, lika viņam ar nepatik... vērt Dainas kafejnīcas durvis.

8.

Vācu un krievu sadursmes fazei sākoties 2. pasaul... karā, 1941. gada jūnijā, pa daļai izspridzinātā un izd... gusī Rīgas vecpilsēta bija izkēmojusi Rīgas seju, b... tikpat lielā mērā to bija pārvērtusi krievu un vā... okupantu īstenotā iedzīvotāju nivelēšana, cenšanās ... nus pārvērst par ļaudīm, kuriem Latvijas valsts g... vaspilsētas veidošanā un liktenos vairs nebūtu n... das nozīmes.

Ar deportācijām un mantas, sevišķi nekustam... īpašumu un noguldījumu nacionālizēšanu, komūni... šķiru izlīdzināšanas vārdā tikai maskēja inteliģenc... iznīcināšanu. Reizē ar tirgotājiem, namīpašniekiem, k... gu īpašniekiem - rēderiem, turīgākajiem lauksaimn... kiem deportēja visādu profesiju un šķiru pārstāvj... kam vien bija agrāk iespēja pacelties pāri vidusmēra... nemaz nerunājot par ļaudīm, kas ieņēma kādus sabie... riskus un administrātīvus amatus. Kā katrā sabiedrīb... arī šie ļaudis nebija bez domstarpībām, bet ar visu d...

bērni, kuŗu vecāki nonākuši materiālās grūtībās, bet rajona izp. kom. nepiešķiŗ nekādas summas šo bērnu pabalstam. Rīgas centrā 6 skolas strādā pat 3 maiņās. Pašlaik 44% Rīgas skolēnu mācās otrā maiņā. Piecās internātskolās uzņemti 987 skolēni. Audzēkņu sastāvs tajā ir šāds: 133 bāreņi, 375 — vientuļo māšu bērni, 200 no daudzbērnu ģimenēm, 159 na ģimenēm, kam bija grūtības bērnu audzināšanā. Finanču ministra b. G. Zvereva darbinieki pēc nedēļu ilgas cīņas, parādot mums „laipnību", izdalīja simbolisku summu (lai noorganizētu vienu fakultātīvo grupu pie lielajām Rīgas vidusskolām). Vispār PSRS Finanču ministrijā ar LPSR AP sesijās un ministru padomes lēmumiem neviens nedomā rēķināties. Piemēram, tradicionālā koŗa dziedāšana un orķestri, kas mūsu republikas skolās darbojas vairākus gadu desmitus, tur līdz šim nav atzīti un skaitās nelegāli. Tie pastāv vienīgi pateicoties stūrgalvībai. LPSR finanču ministrs b. F. Manojlo kaut kā tos te puslegāli noformē. Sen pienācis laiks, lai republika pati nosacītu, kā sadalāms tās algu fonds. — Vietām vērojams, ka skolēnu darba slodze vēl pieaugusi, par ko bērnu vecāki un paidagogi ceļ trauksmi. Lielā mērā pārslodzi veicināja rudens talkas. — Mērķtiecīgāk audzēkņus nodarbināt tuvējos kolchozos — atsevišķās reizēs, bet ne izbraukt tālu no pilsētām."

Komj. CK. sekr. H. Valters: „Laukos līdz šim nav atvērta neviena lauku jaunatnes vakara vidusskola. Atbildīgie Finanču ministrijas darbinieki man teica, ka tās neatvērs, kamēr esošās vidusskolas strādāšot slikti. Bez strādnieku jaunatnes maiņas vidusskolu un lauku jaunatnes vakara vidusskolu atvēršanas republikā nebūs iespējams nopietni runāt par vispārējo vidējo izglītību. Skolu skaits, kas strādā 2 maiņās, jaunajā mācību gadā ir kļuvis lielāks. — Vairums absolventu vēlas stāties darbā, bet nereti sastop savā ceļā grūtības, daudzi pat nespēj iekārtoties darbā. — Atzīstu par vajadzīgu vērst deputātu uzmanību uz baznīcas tieksmi paplašināt savu ietekmi skolēnu vidū, sevišķi Latgales rajonos. Dažu skolu paidagogu kollektīvi ieņēmuši novērotāju lomu šajā jautājumā. Ko tad citu var teikt par Daugavpils pilsētas 1. vidusskolu, kur pat 10. klases skolnieces atrodas reliģijas ietekmē? Līdzās tam ir arī gadījumi, kad atsevišķi skolotāji, pat dabas zinātņu disciplīnā paši sistēmatiski piedalās reliģiskās ceremonijās."

A. Avotniece: „Skolēnu slodze, kad viņiem jāstrādā 10–11 stundas dienā, ir tik trauksmains fakts, ka skolotāji, vecāki un arī ārsti sanāksmēs un presē kategoriski prasa atrisināt šo jautājumu. Pilnīgi nenormāla kļuvusi arī sabiedriskā darba un ārpusklases pasākumu slodze, kas sevišķi šogad, gatavojoties Vispasaules jaunatnes festivālam, pārsniegusi jebkuŗu normu. Visās skolās tiek organizēti konkursi. Ja te vēl pieskaita sporta sacensības, ģeografijas olimpiādi, gatavošanos valsts svētkiem, dažādām atceres dienām u. c. pasākumus, kā arī mākslinieciso pašdarbību, fizkultūras pasākumus, priekšmetu pulciņu, pionieru un komjaunatnes organizāciju darbu, tad nav brīnums, ka pat labākie skolēni kļūst negribīgi, bez intereses, piespiesti piedalās šajos pasākumos. Jāapsver jautājumi par dažādiem skolu tipiem vai pat par pāreju uz 12- gadīgu skolu."

(„Skolotāju avīze").

Piezīme: Šis augstākās padomes debašu atreferējums nepārprotami norāda, ka komūnistu vadītā saimniecība valstī no chaotiskā stāvokļa ārā netiek: viss, kas 12 gados veikts, nepārsniedz saimniecisko iespēju minimu. Lopkopība pat iet pretim izputēšanai, ja viena gada laikā liellopu skaits normālos miera laika apstākļos samazinājies par 12 proc.

Šinīs neveiksmēs varas vīrs Vilis Lācis vaino „slikto darba organizāciju un technikas neizmantošanu", kaut gan labi zina, ka visu nelaimju cēlonis ir tautas vienaldzība un pasīvā pretestība.

Arī skolās, kā redzam, stāvoklis kļūst pavisam neciešams; trūkst mācības līdzekļu, skolās mācās pat trīs maiņās, skolēnus pārslogo ar komūnisma mācībām un neauglīgām izdarībām, kas jaunatnē izraisa apatiju un nevēlēšanos mācīties vispār, kā to atzinuši paši komūnisti, kā arī, par prieku tautai — rada naidīgu pretestību verdzības iekārtai. Komūnistu varas vīri šīs briesmas saprot, bet ir bezspēcīgi tās novērst, jo vienīgais līdzeklis — atkāpšanās no savas audzināšanas metodēm — nozīmētu atkāpties no paša komūnisma. Un tā būtu ideoloģijas kapitulācija dzīves istenības priekšā — sistēmas sabrukums.

Skaidrs ir tas, ka jaunatne lielākajā vairumā, kuŗai komūnisti spiesti saistīt spārnus brīvajam lidojumam plašajā gara dzīves pasaulē, nekad nesamierināsies ar režīma brutālo, čekistisko varu nākotnes problēmu risināšanā.

Jaunatne komūnismam nepieder!

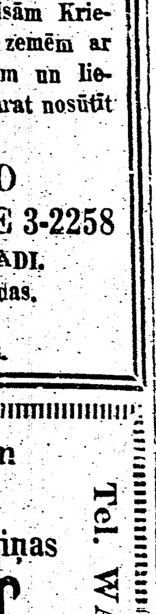

Gara Kultūrai

LAIMAS LUTEKLIS

Sveiciens māksliniekam Ed. Dzenim 50 gadu jubilejā

Eduards Dzenis ir uzaudzis Vidzemes vidienē — Vecpiebalgā, kas labi pazīstama ar saviem gara darbiniekiem un paša lielākā latviskās apziņas modinātāja — Kronvalda darbību. Nenoliedzami, savu daļu mantojuma no dižā novada saņēmis arī Ed. Dzenis. Izsekojot viņa dzīves gaitai, redzam, cik Laima bijusi labvēlīga Dzeņa mūžu noliekot. Sākot ar latvisko ģimeni, dzimto novadu, viņa gaitas iet mācībām nosprausto ceļu neatkarīgās Latvijas skolās.

Seko darbs Zemkopības ministrijā, kas vēl vairāk tuvina latviskai domai. Dzeņa bēgļa gaitas laimīgi noslēdzas ar ražīgu darbošanos mākslas laukā Baltijas jūras pretējā krastā Zviedrijā. Tālākais ceļš uz jauno pasauli ved pretim jauniem uzdevumiem un jauniem panākumiem. Apstākļu laimīga atrisināšanās, viengabalainā doma un mantoto spēju tālākā darbība rāda, ka Dzenis ieguvis vērtību — latvisko izjūtu, ko ne vienmēr atrodam mūsu mākslinieku darbos. Ne tikai latviskais saturs, bet īpatnējais krāsu zieds, tautas tērpi un latviskie priekšmeti Dzeņa darbus padara latviskus. Latviskā pasaules skatīšana un izteiksmes veids, izjūta, garīgie spēki slēpj īstās mākslas vērtības.

Kādreiz redzēju latviešu tautu meitu sava novada tērpā kāda japāņu mākslinieka darbā. Grūti nācās saskatīt šai darbā latvisko tērpu, toties ļoti skaidri bija izjūtama japāniskā uztvere un izteiksmes veids. Citiem vārdiem sakot — neviens mākslinieks nav kļuvis latvisks tautas tērpu gleznojot, ja viņam trūkst latviskās sajūtas. Māksliniekam ir svariga tikai sava pārliecība. Ja viņš ir apzinīgs tautas loceklis, viņa pārliecība saskan ar viņa tautas mērķiem. Mākslinieks tēlus un izjūtu nerada ar burvju mājienu. Tiem jāizaug ilgos gados ar mērķtiecīgu rīcību — sevis audzināšanu. Dzenis savu uzdevumu un mērķus jau apzinājies skolu beidzot. Viņa diplomdarbs ir „Piebaldzēni".

Dzenis ir daļa no metallu kausējuma, ko sauc par latviešiem; Dzenī izpaužas visas raksturīgās latviešu īpašības. Tāpēc viņa domas saistās pie tuvākās apkārtnes un sava novada ļaudīm. Viņa darbos redz tēvu, kas atgādina viņu pašu, dzīves biedri, ģimenes locekļus; dažādas paaudzes ļaudis darbā un atpūtā; dēli karotāji un meitas daiņotājas. Dzeņa darbi ir līdzīgi tautas dziesmām, kas saistās ap ģimeni un pārējo pasauli.

Šai darbīgajai ļaužu ciltij Dzeņa darbos iet līdzi uzticamais palīgs — kumeliņš. Tas ir blakus savam kopējam darbā un svētkos. Zirgs ir arī tuvākais, kas palīdz pārdzīvot bēgļu gaitas.

Dzeņa darbi arvien ir saistīti ar ļaudīm: grāmatu vāki, dažāda veida darbi dziesmu svētkiem un vispār sarīkojumiem, arī rotājumi laikrakstu svētku izdevumos.

Dzeņa tīrās mākslas sacerējumi gaida, lai tos uzmeklē, ilgāk pie tiem uzkavējas, iedziļinās tajos. Un daudzi mākslas draugi nav varējuši aiziet no Dzeņa darbiem, neiegūstot sev kādu.

Mēs zinām arī, ka daudzi mākslinieki ir bijuši nejūtīgi pret savu apkārtni vai arī par daudz uzņēmuši svešus iespaidus. Daudzi, dzīvodami un strādādami starp svešiem ļaudīm, neatrod ceļu uz latvisko; citi, sekodami maldu mācībām, mākslas sasniegumus meklē ar svešu tautu starpniecību.

Bet kas neko nevar dot savas tautas kultūrai, nevar dot neko kultūrai vispār. Kas pazaudējis saites ar savu tautu, neatrod ceļu uz sevi un mākslas pilnību. Latvijas māksla ir kļuvusi vairs tikai par latviešu mākslu. Bet kā Latvijā, tā arī tagad svešumā mūsu rūpes ir par latviešu mākslas to daļu, ko varam saukt par latvisku. Šīs rūpes nebeigsies, kamēr vien pastāvēs vajadzība pēc latviskās kultūras.

Dzenis klusā darbā, rūpēs par savu mākslu nekad nav meklējis skaļumu vai lieku troksni. Nešaubīgi ticam, ka, izejot visjaunākos meklējumos, sekojot visjaunākajām atziņām, Dzenis nezaudēs savu latvisko izjūtu, iekšējo pārliecību. Dzeņa aizvadītā dzīves daļa ir bijusi laimīga un viengabalaina. Arī nākotnē būt tikpat patiesam pret sevi un godīgam pret mūsu mākslu novēl Kanadas latviešu mākslinieku apvienības biedri.

A. Kopmanis

Valentīns Pelēcis

AIZIESIM

Visi aiziesim reiz,
Neviens nepaliks ilgāk
Par savu ēnu.

Vakardienas altāri,
— Krāsmatas šodien
Ar remdeniem pelniem.

Kur šodien tempļi,
Tur citu rītu
Sūnās aizrāpos skudra.

Visi, visi aiziesim reiz,
Kā mākoņi aiziet
Dieva mūžīgo ceļu.

IBSENA „SPOKI" JAUNĀ SKATĪJUMĀ

Katra mākslinieka aktīvitāte vispirmām kārtām prasa talantu, tad — lielu mīlestību un uzupurēšanos. Toronto latviešu nacionālā teātra režisore Milda Bērziņa, ķeroties pie Ibsena spoku iestudēšanas resp. pārstudēšanas, varēja būt droša, ka viņas rīcībā ir visi šie elementi, kas tikai jāsakausē vienā mērķtiecīgā virzienā.

Teātra draugi zina, ka M. Bērziņai ir daudz entuziasma un enerģijas — kādreiz pat pārāk daudz, — lai īstenotu to, ko viņa iecerējusi. Tādēļ arī šoreiz, ķeroties pie Spokiem, Bērziņa nāca pati ar savu ideju, ko tai nespēja izrunāt no galvas ne draugi, ne ienaidnieki: Engstrandam un mācītājam Mandersam bija jāpārtop savos raksturos un dvēselēs, lai arī kāds būtu literātūras un teātra vēsturē nostiprinātais uzskats par viņu lomu šai Ibsena drāmā.

Un rezultāti arī neizpalika — galdnieku Engstrandu skatītāji redzēja kā lādzīgu, gandrīz vai sirdsšķīstu, dzīvē daudz cietušu un pieredzējušu večuku, kas grib visiem tikai labu. Lai kā arī patiktu B. Stara spēle un pozitīvais lomas tulkojums, Spokos tomēr „spokojās spoki" — šoreiz atceroties V. Hermaņa velnišķīgi viltīgo un glumo Engstranda tēlu Čikāgas teātra viesizrādē Kresta teātrī. Un Hermaņa galdnieks tomēr bija un palika zīmīgāks, asāks un ar liktenīgu nozīmību tīri šekspīriskā vērienā. Vai šeit atkal nepierādījās vecā patiesība, ka mākslas darbā nav grūtāka un nepateicīgāka materiāla kā viss tīri pozitīvais — baltais un labais, kas nedod kontrastus. Tāpat savu tiesu pārvērtības režisore bija ievilkusi arī mācītāja Mandersa — J. Dzeguzes vaibstos: kā garīgi, tā laicīgi. Šoreiz viņu redzējām jaunāku, straujāku, bez lielās parūkas un dziļajām grumbām. Citādi J. Dzeguze bija tas pats bailīgais, pagļēvais, aizspriedumainais dvēseļu kalps, kas divspēlēs ar Alvinga kundzi rādīja teicamas raksturotāja spējas.

Annijas Simsone atkal iepriecināja skatītājus ar savu koncentrēto tēlojumu, pārliecinošo skatuvisko stāju un rutīnu, pārvaldot katru savu vārdu un žestu, bet šai izrādē, salīdzinājumā ar iepriekšējo izrādi Toronto, māksliniece rādīja klusinātāku, dziļāku pieeju lomai, rimtāku tēlojumu, mazāk piebārstītu skatuviskiem efektiem.

Lielākais pārsteigums šai izrādē neapšaubāmi bija Ed. Pētersons — Osvalds, kas savu lomu iznesa ar [illegible]u drāmatisku spēku. Atceroties [illegible]a līdzšinējās skatuviskās gai[illegible]s, tas bija priecīgs pārsteigums, [illegible] pirms izrādes varēja likties, ka Osvalda loma nav piemērota Pētersona dotumiem un raksturam. Nu pierādījās, ka viņā slēpjas dinamisks skatuves talants, kas tikai gaidījis atraisījumu. Šai gadījumā tur lieli nopelni droši vien pierakstāmi ne tikai režijai, bet arī pretspēlētājai Annijai Simsonei, kas mācēja aizraut sev līdz jaunāku kollēgu.

Nelaimīgs šoreiz šķita Regīnas lomas piešķīrums L. Dadzei-Paukšēnai, kas bija par smagnēju, lai parādītu jaunās Regīnas dzīves alkas.

Atzinība pienākas dekorātoram P. Kārkliņam par iespaidīgo kalnu skatu aiz loga.

I. V.

Pēc TLNT Spoku izrādes Toronto. No kreisās sēž L. Paukšēna — Regīna, rež. M. Bērziņa, A. Simsone — Alvinga kundze, J. Dzeguze — Manderss. Priekšā — B. Stars — Engstrands, suflēze E. Pūpēde un Ed. Pētersons — Osvalds.

Romāna Cilvēka bērns radīšana un piedzimšana

Alfreds Ābers stāsta sirsnībā par Jāni Klīdzēju

II

„Liekas, ka tos Kalna Pēteŗa darba un nedarba stāstus no sākta gala vajadzēja iecerēt un veidot tā, lai tie iekļautos viengabalainā grāmatā",

Un tomēr, atceroties šos Kalna Pēteŗa stāstus no vakarēšanām nometnē un atminoties to prieku un patiku, ar kādu tos toreiz tur klausījamies, arī tagad vēl gribas lūgt rakstniekam:

„Par Kalna Pēteri, Klīdzēja kungs! Grāmatu ar viņa stāstiem. Lūdzu, lūdzu!"

⁂

Īstenībā vēl bija ziema, taču saule ar katru dienu kāpa augstāk un augstāk. Dienas stiepās garumā. Bet Bavarijā, kur bija nometne, jau izavērās pēc pavasaŗa.

„Aiziesim mīlīdz Klosterkalniņam papriecāties par sniega pulkstenīšiem un vizbuļiem," aicinu Jāni Klīdzēju. „Nevar!" viņš atbild. „Tur pašulaik pilns ar mūsu ģimnazistiem — viņiem un viņām. — Pasēdēsim tepat pie komandantu mājas sienas piesaulītē pie večiem, paklausīsimies prātīgus spriedumus par vēlēšanu izredzēm."

Tikko bija paēsta kopkatla plānā pusdienas vira. Cellēs bija drēgni un auksti. Piesēdām, kur Klīdzējs bija norādījis.

„Veči" pīpēja un runāja. Arī man neganti gribējās pīpēt. Kabatā bija arī „zirga spēriens", kā saucām neganti stipro un prasto no apkārtnes spekulantiem iepērkamo smēķi. Taču negribējās to vilkt ārā: Klīdzējs, kas zi, arī gribēs uztīt . . .

„Kāpēc ta mēs nevarm iet t u r" es saku, „ja tur viņi?"

„Pavasari nedrīkst traucēt!" atsauc Klīdzējs un paveŗas manī kā nejēgā. „Velc tabakas repi no kešas, neizliecies, ka esi bešā!"

Kā zvani un zvārguļi šai pašā brīdī ieskanas meiteņu balsis un čalas:

Jāni Klīdzēj! . . . Klīdzēja kungs! Kungs Klīzēj! . . . Rakstniek! . . . Mīļais zēn! Mūsu Jāni!" viņas sauc cita caur citu un sabrūk ap viņu „Šovakar pakutini mūs ar Kalna Pēteŗa ūsu galiem! Jā? Lūdzu, lūdzu!"

„Vai tā drīkst uzvesties ģimnazistes? Vai tā tiklu meiteņu valoda? Vai tā var runāt ar cienījamu rakstnieku?!" kur gadījusies, kur ne, meitenēm uzrājās Vārnas jaunkundze, kas, kā mēlo, ģimnaziju beigusi jau sen gadus agrāk

„Sadodiet, sadodiet, Laumas jaunkundz, tām žagatām!" iesaucos es, bet tikai tāpēc, lai Vārnas jaunkundzi dabūtu nosaukt viņas jaukajā priekšvārdā. — Tā dažreiz izdodas no viņas iegūt pa cigaretei.

„Nu labi!" atsauc Jānis savām aplencējām. „Šovakar . . . šovakar nolasīšu jums — par, par . . . par začu dancošanu!"

Meiteņi aizspurdz, Vārnas jaunkundze aiziet. Nopūšos un velku ārā tabaku.

Uztinis no manas tabakas ne visai kaunīgu luļķi, Jānis to aizdedz un taisās prom.

„Pašā pavakarē atnāc," viņš saka. „Bet tagad nemaisies pa kājām: jāaprunājas ar Emīliju, vai nevarētu vakariņām sagudrot kādu siļķi."

„Zači, siļķes, dancošana!" es saku. „Nu tu reizi proties īsto tēvu valodu."

„Sirdī atsamūda aizgōjušū pavasaru bolss!" Jānis papildina vēl reizi dialektā un ar to pašu arī ir prom.

Zinu, ka būs vakarēšana. Zinu, ka Klīdzējs lasīs. Bet man tāpēc nav nekur jāsteidzas. Zinu, ka mani feļetoni neiederas, kad viņš lasa savus Kalna Pēteŗa stāstus. Tāpēc arī neesmu pūlējies iemānīties šī vakara programmas dalībniekos.

Pavakarē tiešām aizeju pie Klīdzēju pāŗa. Rakstnieka dzīves līdzgaitniece Emīlija Klīdzēja tiešām atradusi iespēju kaut kur un kā iespekulēt siļķes. Zaļas siļķes ar sīpoliem un etiķi, sausi novārīti kartupeļi uz galda. Elektriskajā trumulītī smaržo liepziedu tēja. — Retumi un kārumi toreizējos apstākļos! Bet pats galvenais: es tieku piebīdīts galdam kā pirmais . . .

Kad paēsts un virsū uzdzerta liepziedu tēja, Jānis ar plašu žestu man pasniedz dižengaru amerikāņu cigareti, pats paņem pēdējo no turziņas. Stāsta:

„Nezinu, kā būs padevies apsolītais priekšā lasāmais, bet honorāru saņēmu pilnos apmēros: tava Ārija un Cīruļa Gunta atnesa man deviņas cigaretes, ko kopā saziedojušas visas četrpadsmit začānu mātes.

Neko nesaprotu!" saku.

„Pirmīt začānus dancojot manīji?"

„ ? ? ?"

„Nu Ārijai, Guntai, Astridai, Lailai, Vijai, Lidijai, Renātei, Skaidrītei, Ausmai, Norai, Dzidrai, Īrisai, Birutai, Inārai", Jānis uzskaita vārdā visas četrpadsmit mūsu ģimnazistes —, „kā pavasari vēstīdami, katrai divi začuki aiz blūzītēm tā dancoja, tā dancoja!"

„Jāni, Jāni: bīsties grēka, vairies kārdināšanas!" iesaucas rakstnieka dzīvesbiedre. Pēc tam pastāsta, ka Jānis šovakar soloties lasīt kaut ko tādu, ko tikai šodien pēcpusdienā iedomājies un uzgrūdis uz papīra. Ne rādot, ne stāstot, bet par Kalna Pēteri tas nebūšot.

⁂

Sen esmu novērojis un zinu, ka Jānis Klīdzējs rada un raksta neganti ātri. Piemēram, vakarā sēstas pie galda, raksta bez pārtraukuma un rītu priekšpusdienā gatavs garš stāsts, kas aiziet tūlīt uz pastu. Taču man bijusi pārliecība, ka tomēr viņš to klusu un pamazām iznēsājis un izauklējis sevī. Grūti paticēt, ka četrās pēcpusdienas stundās viņam būtu varējis uztikt uz papīra stāsts, kuŗam pirms tam nebija pat aizdīgļa.

— Nekas labs tur nesanāks, es domāju. Tāpēc saku:

„Lasi nu labāk to jauko gabalu, kur denščiks — tavs Kalna Pēteris iemīlina sevī sava palkavnieka sievu, neļauj viņai gar sevi izpriecāties vien, bet ņem, paņem un apprec viņu, lai abi paliktu par viensētniekiem Latgalē."

„Tas stāsts Ziemassvētkiem. Lai paglabājas, kamēr tie atkal atnāks. Tagad saule atlec pavasarim. Un zači, tie zači! Bi-buk, buk, bi-buk! Buk, buk, buk! Tā vien, tā vien pirmīt. Un t a d arī! . . ." smaidīdams atceras Jānis un paņem no galda, paslēpj sev kabatā aprakstītu lapiņu žūksni.

Mazs knauķis — Bonofācijs Pāvulāns, Aleksandra dēls, kas tā būtu rakstāms pasē, ja viņam kāds tādu dotu, — noskatījies, ka sābru Brigitai aiz blūzītes taisni tā kā zaķēni purniņus kustinātu, sabāztu kopā, pasildītu, tad sakustētos kā dancim, kā projām lēkšanai.

Bonifāciju Pāvulānu, Aleksandra dēlu, palsinājumā saukā par Boņu. Arī sābru Brigita tā. Papildām viņai vēl tīk pielikt: „Mans draudziņ, Bončīti mīļais!

Knauķim tas kutina dzirdi un sirdi. Viņš začānu māti iesaukā par Bibuku. Un mīl viņu tā un tik cieši, ka neslēpj ne viņai, ne citiem, ka savu Bibuku precēs un apprecēs pie pirmās iespējas. Lai to un savu mīlestību pierādītu, Boņš pat domā, ka vajadzētu gavēt negavēnī, lai iegūtu bālus mīlētāja vaigus, iekritušas acis. Viņš pat cīnās un piekauj nekaunīgos kaimiņu puišus, kas sākuši luncināties ap viņa izredzēto.

To un citu ap to Jānis Klīdzējs tovakar lasa un rāda tik savdabīgi un spraigi intriģējoši, ka klausīdamies nenociešos un čukstu Emīlijai Klīdzējai:

„Jāpaveŗas pa solu rindām, ko Bibukiem začāni dara!"

„Zem manējo astēm jau sariezušas dusmas!" viņa klusu atsaka, imitējot našņākšanos. „Jānis, zinu, tēlo savu pirmo mīlestību, kas nepieder man."

„Vai nevarētu, lūdzu, bez amizēšanās!" no blakus sola mūs apsauc Vārnas jaunkundze.

Zālē pret viņu paveŗas pulka pateicīgu acu pāru. Arī mans — ar konstatējumu, ka seno un tagadējo ģimnazisteņu zaķēni saspringuši, bet sēd un elpo mierīgi . . .

Klīdzējam beidzot lasīt, zālē tikpat kā neatskan aplausi. „Turpiniet, turpiniet!" — „Vēl, vēl!" sauc. „Lūdzu, lūdzu!" — „Mī-ļais Jāni Klīdzēj!" nosauc viens Bibuks. „Mī-ļais!" tūlīt atkārto visi meiteņi reizā — visi, kas zālē, ne vien agrāk pieminētie četrpadsmit. Un ne jau meiteņi vien, arī sievas un māmuļas!

„Nu labi!" kā padodamies, saka rakstnieks. „Otrā kabatā man par Kalna Pēteri. Palasīšu kādu šņāpienu."

(Nobeigums 8. lpp.)

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

ROMĀNS

Jāņa Kalmītes vinete.

9. turpinājums

Viņi saklāvās un skūpstījās, Linardam domājot, ka viņš ļoti negribētu iet uz Dainas kafejnīcu, kur nekas sevišķs nebūs ne redzams, ne runājams. Māras noslēpumainie jautājumi un pieminējumi viņam arvien vairāk sāka likties kā kādas sajauktas dzīves un varbūt drusku arī galvas izsprūduši fragmenti, kādu nevienam nebija trūkums šais laikos. Sevi analizējot, viņš atzina, ka viņa dzīves pelēcīgums lika nobriest ilgām pēc kaut kā ļoti neparasta, kāda šais laikos, atskaitot ģeķības, vispār nebija, un ka beigās varētu atklāties kāda ļoti triviāla lieta, lai cik viņš pats un Māra to censtos padarīt interesantu. Apziņa, ka viņš varētu krist par upuri kādam ļoti vienkāršam maldam aiz ilgām pēc kaut kā sarežģītāka, lika viņam ar nepatiku vērt Dainas kafejnīcas durvis.

8.

Vācu un krievu sadursmes fazei sākoties 2. pasaules karā, 1941. gada jūnijā, pa daļai izspridzinātā un izdegusī Rīgas vecpilsēta bija izķēmojusi Rīgas seju, bet tikpat lielā mērā to bija pārvērtusi krievu un vācu okupantu īstenotā iedzīvotāju nivelēšana, censšanās viņus pārvērst par ļaudīm, kuriem Latvijas valsts galvaspilsētas veidošanā un liktenos vairs nebūtu nekādas nozīmes.

Ar deportācijām un mantas, sevišķi nekustamu īpašumu un noguldījumu nacionālizēšanu, komūnisti šķiru izlīdzināšanas vārdā tikai maskēja intelliģences iznīcināšanu. Reizē ar tirgotājiem, namīpašniekiem, kuģu īpašniekiem - rēderiem, turīgākajiem lauksaimniekiem deportēja visādu profesiju un šķiru pārstāvjus, kam vien bija agrāk iespēja pacelties pāri vidusmēram, nemaz nerunājot par ļaudīm, kas ieņēma kādus sabiedriskus un administrātīvus amatus. Kā katrā sabiedrībā, arī šie ļaudis nebija bez domstarpībām, bet ar visu dažādību ieskatos, amatos un idejās nebūtu viens otram novēlējuši nokļūt Sibirijas vergu nometnēs.

Pirmo okupantu nolūks bija nogriezt tautas raksturu, un otrie nebūt neieskatīja to par ļaunu darbu, paslepus priecādamies, ka pusdarbs jau veikts.

Tādā kārtā Rīga zaudēja savu īpatības seju, ne tikvien omulību, bet arī asprātību un uzņēmību. Vismaz ārīgi viss izskatījās vienādojies un pelēks. Kas agrāk noteica vienas otras kafejnīcas vai krogus gaisotni, bija vairāk kopīgu interešu un vides starpība. Bija otrās šķiras krogi, kas patika māksliniekiem sautētu zirņu dēļ, kafejnīcas, kurās pulcējās šachisti labas kafijas un ieraduma dēļ, citas, kur dāmas ieskrēja parādīt draudzenei savu jaunāko cepuri un apēst labu kūku, vai krodziņi, kur ierēdņi ielavījās pusdienas laikā ierīt labu gabalu žāvētas cūkas auss un skābētu gurķi. Bija vietas, kur degvīnu dzēra lielām glāzēm un kur ar neuzmanīgu valodu, izsakoties par lietām, kuŗas nepārzina, nejaušs ienācējs varēja dabūt sašķobītu platmali un vaigu, reizē ar ieaicinājumu rīt atnākt uz Daugavā noenkuroto kuģi, kur franču konjaku vis neapsmaržo, sildot glāzē, bet iedzer kā ikdien ūdeni, piekožot ar smēķējamu cigāru . . .

Visas šīs smalkās atšķirības bija zudušas ar alus izsniegšanu Rīgas kafejnīcās un krogos. Alus bija vājš, un, zināmās stundās izsniegts, pulcināja lielus ļaužu barus, kuŗu intereses bija tikpat dažādas, cik alus bija vienāds. Tā Rīgas kafejnīcas bija izvērtušās par kupli apmeklētām un tikpat valšķīgas uzvešanās vietām.

Bet kundze Gita centās drusku uzturēt kāda stila iezīmes. Dainas kafejnīcā alu izsniedza tikai mazajos „tulpju" veida kausiņos, uz to bija ilgi jāgaida, bet ja bija pacietība, varēja sagaidīt pa konjaka glāzītei, kas tikai krāsas dēļ atgādināja konjaku. Pret pārtikas kuponiem izsniedzamo ēdienu maltītes bija skaisti dekorētas ar burkānu un biešu vai gurķu šķēlēm, apkalpotājas bija laipnas un glītas un reizēm vairāk runāja nekā pasniedza. Par īpašnieci bija izplatījušās baumas, ka viņa esot vācu spiedze. Par spīti tam, kafejnīcā mēdza iegriezties mākslinieki un ierēdņi, studenti un mīlnieku pāri, kas jau tik un tā runāja pusčukstus, nebaidīdamies, ka varētu Gitas kundzei kaut ko sevišķu atklāt.

Linards — ar visu noslēgto dzīves veidu — nebija gluži bez jausmas par to, kas notika kafejnīcās un krogos, uzlasīdams reizēm zobgalīgu, pusvaļsirdīgu sarunu skrandas no kollēgām juristiem, kas iegriezās bibliotēkā kaut ko saskaņot vai pētīt.

Mārai un Linardam ieejot, kafejnīca bija pilna viesu, gaiss — pievilcies slikto kaŗalaika cigarešu dūmu. Linarda acs bezcerīgi raudzījās pēc galdiņa, taču Māra gāja droši uz priekšu, kamēr Gitas kundze viņus pamanīja, pareizāki sakot, Māru. Pavadoni viņa tikai pēc tam uzmanīgi nopētīja. Viņa pamāja ar galvu ienācējiem, uzsmaidīdama, un uzposa kādu galdiņu orķestra tuvumā, kas laikam bija paredzēts mūzikantu vakariņošanai, bet tā kā mūziķi jau bija paēduši, šis bija vienīgais neaizņemtais.

„Ļoti laipni," noņurdēja Linards, „nezināju, ka esi šeit tik labi ieredzēta." Viņš zobgalīgi uzlūkoja Māru.

„Varbūt neesmu ieredzēta, bet šī ir katrā ziņā vismazākā laipnība. Citas ir lielākas . . . " Viņa pasmaidīja izaicinoši un mīklaini, vairodama Linarda nojautu, ka viņš varētu nokļūt neparredzamos un nepatīkamos sarežģījumos.

Gitas kundze, uzklājusi tīru galdautu, bez pasūtināšanas atnesa katram pa tasei kafijas un divas glāzes konjaka.

Mārai klusējot, viņš pagaršoja konjaka glāzi, ieņēma vēl malku un teica: „Es laikam kļūstu ievērojams tavā sabiedrībā, pavisam necerētā veidā . . . tas ir labs konjaks. Patiesi ļoti jauka un skaista dāma!"

„Pie tam ar ļoti labu sirdi," piezīmēja Māra, „es nevaru vien izgudrot, kā viņai pateikties, bet ja tev garšo — vari izdzert arī manu glāzi." Viņa apmainīja Linarda pusdzerto pret savu.

„Paldies," viņš teica, „man nav nekāda iemesla ietiepties pret divu dāmu labvēlību," viņš smējās, „ja arī tā būtu pirmā reize, kad nonākam nesaskaņās."

Māra nodūra galvu un iedzēra drusku kafijas.

Kaut kas pārmainījās viņas sejā, un pirmotējo uzņēmību iešanai uz kafejnīcu, tieksmi redzēt ļaudis un gaismu aizstāja nevarīga un skumja ietekme.

„Kaut kur tu neesi tik stipra, kā gribi būt," teica Linards, „bet tas nav nekas pārsteidzošs, nekas nesaprotams, jo nav jau spēka, kas būtu neievainojams. Kur mēs paliktu, būdami cieti? Tas laupītu dažai izturībai mērķi un jēgu. Vai ne tā, Māra? — Bet ja gribi atkal raudāt, es domāju — šī nav īstā vieta, jo es negribētu būt par tādu iemeslu, kuŗa dēļ tu raudātu kafejnīcā, it kā es būtu tieši kāds neģēlis. Tu vēl mani dēļ nekā raudama neesi uzkrājusi," Linards nobeidza. „Un ja gribi būt draugos — panes, es domāju — pati sevi!"

Viņš izdzēra konjaku un pamāja ar galvu Gitas kundzei.

„O nē, tik sīkumaina viņa nav," pēkšņi iesaucās Māra," viņa, droši vien, negribēs samaksu."

„Viņa noteikti gribēs — no manis. Man ar viņu nav nekādu citu rēķinu. Tu gribi mani iejaukt nesaprotamos naidos un rēķinos; man būs vienmēr jāmaksā savi, pat ar tavu laipnību vai mīlestību, vai velns zina, kas tas ir."

Māra pasmaidīja: „Tavs rēķins vācu markās šovakar tik un tā nebūs runas vērts, Gitas kundze to var panest, tikpat labi kā tu, vai tādēļ būtu vērts sacensties?"

Linards apstulba brītiņu un iesmējās: „Tev ir taisnība — taisni tiktāl, bet es nevaru zīlēt turpmāko, tādēļ kārtības dēļ samaksāšu mazāko rēķinu."

Likās, ka Gitas kundze it kā būtu nojautusi, par ko ir runa. Pateica Linardam ļoti vienkārši nelielo rēķinu un iekasēja naudu, atdodama izdevu.

„Parasti par apkalpošanu kaut ko atstāj, Linard," iemetināja Māra, vērodama, kā Linards pievāc sīknaudu kabatā.

„Ne šādā reizē un ne . . . šai dāmai, nezinu, vai tev patīk šis vārds."

Māra vīpsnāja, ļaudama apvilkt mēteli: „Šī dāma tomēr ir pārtikusi no dzeŗamnaudām, viņa nav tik cēla, ka nebūtu pie tām pieradusi, vienīgais, ko viņa varētu domāt: ka esi skops vai nabags, pie tam tādas dāmas sabiedrībā, kāda esmu es . . . "

Linards paņēma viņu zem elkoņa un runāja ātri: „Vispirms tu man gribi iestāstīt, ka rēķins nav jāmaksā, pēc tam — ja maksā rēķinu, jāatstāj dzeŗamnauda kafejnīcas īpašniecei, kur te jēga, piedodi — un ja drīkstu jautāt?"

(Turpinājums sekos)

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

V. PALMA
HO 1-3670
no plkstā 6 rītā līdz 12 vakarā VISU DIENU

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

BROADVIEW - DANFORTH rajonā: 8 istabu divstāvu dubultķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $14.000,-, iemaksa $3,000,-. 10 gadīgas obligācijas.

BLOOR - RUNNYMEDE rajonā: atsevišķa divstāvu, 7 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $17.500,-. Iemaksa $4.000,-.

EGLINTON - YONGE rajonā: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, garāžas iespēja. Iemaksa $4.000,-.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem. Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

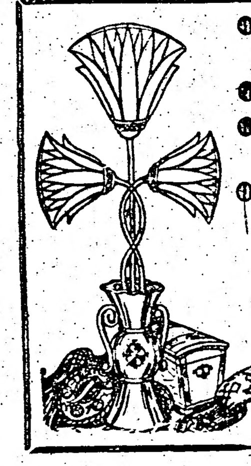

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.
- Rožu stādi krāšņumdārziem.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVIZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTĒNAS.
Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

MODERN DELICATESSEN
746 DOVERCOURT RD. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto

Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas zivju konservi. Dažādu šķirņu sieri. Maize, kūkas un citi cepumi.

Jūsu gaumei piemērota galda klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.

Pārliecinieties par preču kvalitāti!

ZELMA BELTE

Mann Martel REALTORS LTD
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 4-0901, mājās OX 1-8179,

piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

AIZDEVUMU SAGĀDE par 3 proc. gadā.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

Dr. JĀNIS REKAI — Dr. PAULS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība — iekšķīgās slimības un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St., W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā.
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniecus
Tel. WA 1-9832 un HU 8-7841

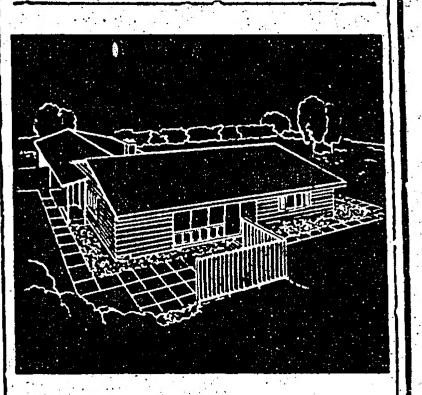

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE • MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvis: V. SKUJA.

FARMAS: HUGO OZOLIŅŠ, Tel. 2R2 GRAND VALLEY

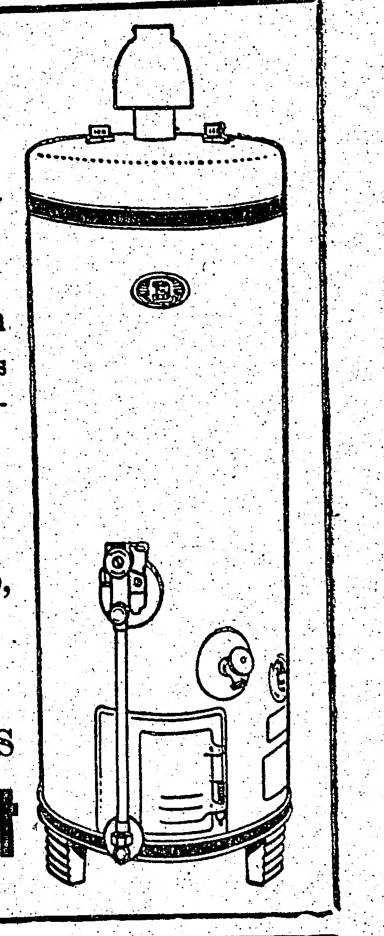

Mēs ierīkojam gāzes apkures un ūdens sildītājus:
- Bez iemaksas
- Nomaksa līdz 5 gadiem

Ja jums būs BRYANT gāzes ūdens sildītājs, karsts ūdens nekad netrūks.

10 gadu garantija.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
15 Barton Ave., Toronto, tel. LE 1-2554
MŪSU DARBUS VEIC LATVIEŠU MEISTARI
ARTURS GĀRNEJS

bryant
Gāzes krāsnis

J. KREIĻA FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt HO 6-3800. 445 Pape Ave.

RAKSTĀMMAŠĪNAS ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā ALEKSANDRS KĀNBERGS 596 Sherbourne St., Toronto. Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

BRUCE D. PALMER
ADVOKATS UN NOTARS
229 YONGE ST., Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203, EM 4-3141, vakaros MA 0141
Runā vāciski un krieviski

AR TO, KA PRECES IEPĒRKAM LIELOS VAIRUMOS, MĒS GARANTĒJAM ZEMĀKĀS CENAS TORONTO

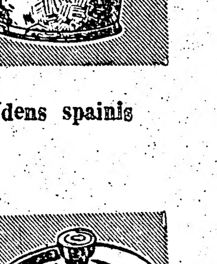
Ūdens spainis

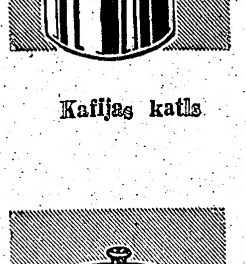
Kafijas katls

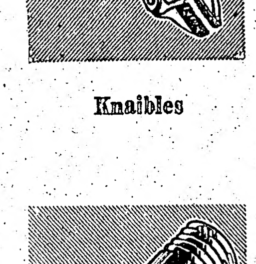
Knaibles

Ēvele

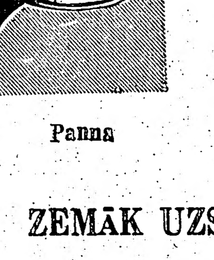
Panna

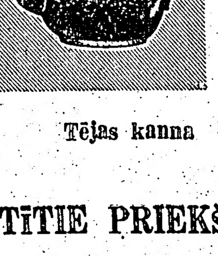
Tējas kanna

Ūdens caurules

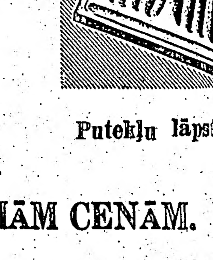
Putekļu lāpstiņa

ZEMĀK UZSKAITĪTIE PRIEKŠMETI PĒRKAMI PAR ZEMĀM CENĀM.

PUĶU SĒKLAS	ZĀĻĀJU SĒKLAS	ZĀLES PĻĀVĒJI	LOGU APTUMŠOTĀJI
KLOZETA IZLIETNES	KĀPNES	TRAUKI	KATLI
GLĀZES	SŪKĻI	ATKRITUMU KANNAS	SLOTAS
GRĪDAS VASKS	ZĀĢI	DARBA RĪKU KASTES	LINEĀĻI
BĒRNU VELOSIPEDI	ELEKTRISKĀS SPULDZES	NAŽI, DAKŠIŅAS, KAROTES	MAIZES KASTES

SHERMAN'S HARDWARE LTD.
537 QUEEN ST., W. (pie Augusta ielas)
TEL.: EM 8-2919 Bezmaksas parkošana

Atvērts no plkst. 9,00 rītā līdz 7,00 vakarā. Piektdienās līdz plkst. 9,00 vakarā.

Sestdienās atvērts visu dienu.

S. & G. TIRE SERVICE
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602
- 20 proc. atlaide uz jaunām riepām 20 proc.
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

KRĀJIET PA PASTU

Aizpildiet apakšējo kuponu un pa pastu nosūtiet National Trust līdz ar pirmo noguldījumu. Pēc tā saņemnas mēs jums piesūtīsim bankas grāmatiņu līdz ar čeku grāmatiņu.

3¼% JŪSU KRĀJKONTIEM

Tālākiem noguldījumiem mēs pievienosim apmarkotas un atpakaļsūtīšanai sagatavotas aploksnes. Ja jūs vēlaties saņemt tuvāku informāciju, lūdzu zvaniet EM 4-9141 un prasiet pēc George Forstner, mūsu Jaunkanadiešu Dienesta pārstāvja.

20 King St., E. — **National Trust** COMPANY LIMITED — EM 4-9141

Viens no vecākajiem financiālajiem iestādījumiem Kanadā.

National Trust Company, 20 King Street, East, Toronto

Pievienoju noguldījumu $.........................

Lūdzu atveriet krājkontu uz manu vārdu un piesūtiet man krājgrāmatiņu, čeku grāmatiņu līdz ar pasakņiem u. c.

Name ☐ Mr. ☐ Mrs. ☐ Miss. ....

Address ....

City or Town N-47LA

DĀVANAI UN PAŠIEM

P. Dreimanis
LATVJU TAUTAS VĒSTURE
Papildskolām un pašmācībai.
Populāra latviešu vēstures grāmata bērniem un pieaugušiem. 130 vien- un daudzkrāsainu illustrāciju.
Cena broš.: $2,85, ies.: $3,80

O. FREIVALDS un E. ALKSNIS
LATVIEŠU KARAVĪRU TRAĢĒDIJA ZVIEDRIJĀ
Piemiņas izdevums tiem latviešu karavīriem, kurus Zviedrijas valdība 1946. g. izdeva boļševikiem. Viens no grāmatas autoriem pats ir bijis izdodamo skaitā. — Tekstu papildina 75 uzņēmumi.
Cena broš.: $2.70; ies.: $3.60.

Veino Linna
NEZINĀMAJAM KAREIVIM
Somu - krievu kara romāns, kas savas drastiskās izteiksmes dēļ ir kļuvis par visvairāk lasīto tulkoto romānu.
Cena broš.: $3,60; ies.: $4,80

JAUNS LATVIEŠU ORIĢINĀLROMĀNS
Valdemārs Dambergs
DIEVU AUGŠĀMCELŠANĀS
Kultūras fonda godalgoto Galtniecības ceļu ievada romāns, kura personāža prototipi ir vairāka, mūsu kultūras dzīvē ievērojamas personas. Tikai iesieta.
Cena: $3.90.

Antoloģija
LATVJU SONETS 100 gados
Plašs K. Dziļļejas ievads. 100 sonetistu sonetu izlase. Sonetiņu izlase. Latv. val. tulkoto sonetu paraugi. Latv. sonetu atdzejojumi citās valodās.
Grezni iesieta: $3.60.

Jānim Jaunsudrabiņam adresētas vēstules
TĀ MUMS IET
Šī grāmata raksturo latviešu emigrāciju labāk nekā daudzi biezi sējumi. — J. Jaunsudrabiņa ievads. Vēstules rakstījuši 120 dažādi — gan katram latvietim pazīstami, gan nepazīstami autori. Grezns balts sējums.
Cena: ies. $4,20

DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO, ONTARIO, CANADA.

OSKARS

YONGE - ST. CLAIR
$3.500,- iemaksa 9 istabu duplek-sam. Ļoti tīra un labi uzturēta māja, tuvu pazemes dzelzceļam un veikaliem. Ienākumi, izīrējot pa dzīvokļiem, $230,- mēnesī. Viegli maksājumi. Pilna prasītā cena $17.000,-. Zvanīt I. Jankovskim.

BL... $4.000,- ir... istabu atsevi... lai, kas celta... dārzs, klusa i... Zvanīt I. Jan... B... $3.500,- pr...

Par farmām, vasarnīcām un to gruntsgab...
Pārstāvji latvieš...

KOMPONISTA J. N...
DZIESMU V...
ar tenora P. LIELZUIKAS un dubult... un autoru pie kl...
svētdien, 1957. g. 28. aprīlī, pl. ...
1087 Queen St. W. (Dove...
Viss atlikums par labu Kultūras Fo... gaidām un skau...
Biļešu cenas: $1,50 pieaugušajiem ...
Biļešu iepriekšpārdošana latviešu veikalos: A. K... P. Pavasara un A. ...
Latviešu saimniecisko ...

17. maijā, piektdien, ...
iecienītajā Columbus zālē, Sherbourne ...
TRADICIONĀLĀ ZIE...
ar Maija karalienes un viņas ga...
- Spēlēs labākais Toronto deju orķestris.
- Šinī datumā dzimušajiem galdiņi rezervēti.

Visus laipni ielūd...

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKAL...
343 - RONCESVALL...
Tel. LE 4-8974
Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

Iris
LA... PU... VE...
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel...
Griezti ziedi un ziedu sakārtoju... gadījumam.
Podu puķes, zaļumu stādi un ...
Sudraba rotas lietas.
PIEGĀDE MĀJĀS. TEL. MĀJĀS ...

UKRAINSKA KNYH...
1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS S...
Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienā...
VIENĪGAIS UZŅĒMUMS ... NADĀ, KURŠ SŪTA S... TIEŠI UZ PADOMIJU. T... STARPNIECĪBAS. TĀPĒ... GĀDE IR ĀTRĀKA, JO... SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI ... DROŠINĀTI PRET PAZU... UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevu... maksājami šeit. Sa... jam nav jāmaksā ... Nosūtītājs saņem pa... no saiņa saņēmēja. ... daudzums nav ierob... bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu ... varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabū... mūsu izņēmuma veikalā par lētām cenām.
Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, ... vus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz ... priekšmetu.

OSKARS PERRO

LE 5-5555
REAL ESTATE
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

SUNNYSIDE
$4.000,- prasītā iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar radiatoru eļļas apkuri un dubultgarāžu. Viena atklāta hipotēka par atlikušo summu uz 10 gadiem. Zvanī I. Jankovskim.

DZĪVOKĻU MĀJAS
$6.000,- iemaksa pietiekoša, lai jūs iepirktu kādu no jaunajām oriģinālajām 2 un 3 dzīvokļu mājām Royal York - Queensway rajonā, St. Clair - Dufferin rajonā vai Yonge - Davisville rajonā. Tuvākai informācijai zv. I. Jankovskim.

YONGE - ST. CLAIR
$3.500,- iemaksa 9 istabu dupleksam. Ļoti tīra un labi uzturēta māja, tuvu pazemes dzelzceļam un veikaliem. Ienākumi, izīrējot pa dzīvokļiem, $230,- mēnesī. Viegli maksājumi. Pilna prasītā cena $17.000,-. Zvanīt I. Jankovskim.

BLOOR - JANE
$4.000,- Ir visa prasītā iemaksā 6 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai, kas celta uz pasūtinājumu. Liels dārzs, klusa iela. Māja bez parādiem. Zvanīt I. Jankovskim.

BABY POINT
$3.500,- prasītā iemaksa 2 gadi vecai 7 istabu dubultķieģeļu mājai uz liela zemes gabala. Privāts ceļš, garāža. Prasītā cena $14.900,-. Nodoklis $183,-. Zvanīt I. Jankovskim.

BLOOR ST. WEST
$2.500,- iemaksa ļoti tīrai 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm, eļļas apkuri un garāžu. Izdevīga 2 ģimeņu māja. Zvanīt Jānim Veisam.

PĀRTIKAS PREČU - DELIKATESU VEIKALS
Ar apmēram $1.500,- jūs varat iepirkt tīru un priekšzīmīgi nostādītu pārtikas - delikatešu veikalu, tā nodrošinoties pret bezdarbu un tīru $150,—$175,- ienākumu peļņu nedēļā. Lielākā daļa klientu ir vācieši un citi eiropieši. Pie veikala 5 istabu dzīvoklis. Zema īre, ilgadīgs īres līgums. Tiešām izdevīgs darījums, ko var ieteikt katram tautietim. Zvanīt I. Jankovskim.

IZDEVĪGS PIRKUMS — MAZI REMONTI
10 istabu ķieģeļu īres mājai ar 2 virtuvēm un vannas istabām. Prasītā pilnā cena $11.200,- ar zemu iemaksu. Vajadzīgi dažādi mazi telpu iekšējie remonti, kādēļ šo īpašumu varat nopirkt zem cenas. Zv. Jānim Veisam.

Par farmām, vasarnīcām un to gruntsgabaliem vasaras atpūtai upju un ezeru rajonos — zvaniet Nikolajam Feodorovam: birojā — Shelburne 397, mājās — Shelburne 272 W 3
Pārstāvji latvieši: Žanis Bukovskis, Nikolajs Feodorovs, Ilmārs Jankovskis, Ernests Krastiņš, Artūrs Rejs, Arnis Remters, Jānis Veiss.

KOMPONISTA J. NORVILA
DZIESMU VAKARS
ar tenora P. LIELZUIKAS un dubultvarteta KALVIS piedalīšanos un autoru pie klavierēm
svētdien, 1957. g. 28. aprīlī, pl. 6-os vakarā Poļu zālē, 1087 Queen St. W. (Dovercourt ielas stūrī).
Viss atlikums par labu Kultūras Fondam un Toronto latviešu gaidām un skautiem.
Biļešu cenas: $1,50 pieaugušajiem un $0.50 skolu jaunatnei.
Biļešu iepriekšpārdošana latviešu veikalos: A. Kristapsona, „Lotus", „Little Riga", P. Pavasara un A. Flauma.
Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība Kanadā

17. maijā, piektdien, plkst. 8 vakarā, iecienītajā Columbus zālē, Sherbourne - Linden ielu stūrī, Toronto,
TRADICIONĀLĀ ZIEDU BALLE
ar Maija karalienes un viņas galma dāmu ievēlēšanu.
- Spēlēs labākais Toronto deju orķestris.
- Pilna bufete.
- Šinī datumā dzimušajiem galdiņi rezervēti. Ieeja dāmām $1.00, kungiem $1.50.

Visus laipni ielūdz un sagaidīs DV TORONTO NOD.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ
343 - RONCESVALLES AVE - 231
Tel. LE 4-8974 | Tel. LE 4-4645

Little Riga
- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

VENUS
- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

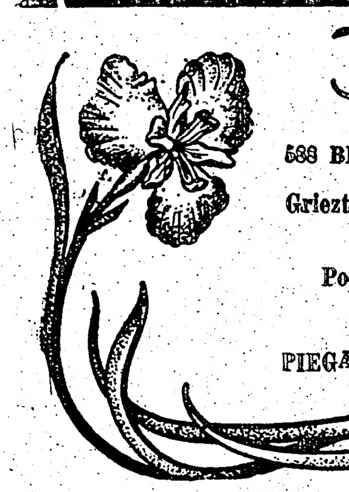

Iris
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665
Griezti ziedi un ziedu sakārtojumi katram gadījumam.
Podu puķes, zaļumu stādi un palmas.
Sudraba rotas lietas.
PIEGĀDE MĀJĀS. TEL. MĀJĀS HO 1-5213

KUNDZE
pazīšanās trūkuma dēļ vēlas iepazīties ar nopietni domājošiem kungiem, vecumā no 45—50 g. Dēku meklētājiem nepūlēties. Rakstīt šīs avīzes kantorim Nr. 394.

SVAIGI CEPTI
NĒĢI
KUBLIŅOS
dabūjami visos latviešu veikalos.
Exclusive Delicatessen Co.
EM 8-7000.

Meklē
ERIKU KUĢI,
Ed. dēlu, dzim. 1922. g. 8. februārī Rīgā. Ziņas no mātes.
VILHELMU PRŪSI,
Jāņa dēlu, dz. 1906. g. Bulduros, meklē Marija Kuģis.
Tuvākas ziņas lūdz pieprasīt uz sekojošu adresi: 20 Head St., Hamilton, Ont., Canada. A. Svīķis.

UZMANĪBU, 1001 DRĒBJU PARAUGI!
Ja drānas sūta uz Latviju, pazemināta cena. Pieņemu darbu no pienesta materiāla. Garantēts darbs. Tīra un krāso.
A. SILAVS
kungu un dāmu drēbnīecība,
415 Dundas St. E., Toronto (pie Parliament St.), tel. EM 4-0089

IZĪRĒJAMAS 1 vai 2 nemēbelētas istabas
ar vai bez virtuves lietošanas Concord - Dupont rajonā.
LE 1 8498, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
un garāža Leaside rajonā.
Zvanīt MO 4961, Toronto.

BLOOR - HIGH PARK rajonā klusā mājā izīrējama viena vai divas gaišas istabas ar vai bez mēbelēm, uz vēlēšanos arī virtuvīte.
Zvanīt RO 2-9530, Toronto.

ST. CLAIR - BATHURST rajonā izīrējama mēbelēta istaba ar visām ērtībām apartamenta mājā.
WA 3-1772,
svētdienās LE 3-5851, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba ar virtuvi
Danforth - Logan rajonā.
Zvanīt HO 1-2256, Toronto.

KIČENERAS DV NOD. DRĀMAS KOPAS
viesizrāde
KR. SPRICENIEKA 3 cēlienu komēdija
‚PILOZOBS'
š. g. 28. aprīlī, plkst. 3 p. p., Hamiltonā, St. Michael zālē, 213 James St., N.
DV HAMILTONAS NOD.

†

No mums šķīrusies mūsu mīļā
MARIJA BUKASS
dzim. REINFELDS
dz. 1898. g. 9. oktobrī, mirusi 1957. g. 11. aprīlī Toronto.
Dziļās sērās: vīrs, krustmeita, brālēns, radi Kanadā un ASV, māsa, brālis un svainis dzimtenē.

†

Mūsu mīļais vecbiedrs
mag. iur.
JURIS ODIŅŠ
miris 1957. g. 14. aprīlī Vašingtonā.
Viņu neaizmirstamā piemiņā paturēs
stud. vien. Līdums.

†

FRIDRICHS POKULS
dzim. 1898. g. 16. 3. Kanadā
miris 1957. g. 30. martā Montreālā.
Toronto Sv. Jāņa ev. - lut. latv. draudzes bēru kase.

†

MATILDE PRIEDĪTE
dzim. 1872. g. 16. oktobrī Rīgā,
mirusi 1957. g. 20. aprīlī Montreālā.
Toronto Sv. Jāņa ev. - lut. latv. draudzes bēru kase.

UKRAINSKA KNYHA
1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS ST. W.
Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienās slēgts.
VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO TIEK SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabūjamas mūsu izņēmuma veikalā par lētām cenām.
Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Betlemes baznīcā, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

Bruklinā, Betlemes baznīcā, Third Ave & Pacific Street.

28. aprīlī, pl. 3 pp. Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš.

pl. 5 pp. Brouksas sv. Toma baznīcā skautu un gaidu pavasara dievkalpojums, māc. A. Ozols; pēc tam abu vienību mītnes vakars.

5. maijā, pl. 3 pp. Betlemes bazn. māc. R. Zariņš; pl. 2 pp. Mūsu Pestītāja bazn. Port Vašingtonā, māc. F. Treus.

Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, 8 Franklin Street, pie stacijas.

Hempštetē, N. Y. — Longailendā, Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumi Grace baznīcā, 311 Uniondale Ave: Māc. D. Grauds.

ČIKAGA

Čikāgas ev. - lut. Ciānas draudze, 5015, W. Ferdinand St.

Svētdien, 28. aprīlī, pl. 10 bērnu dievkalpojums; pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.; pl. 1 svētdienas skolas sarīkojumi.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur. Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 28. aprīlī, dievkalpojuma nebūs.

Svētdien, 5. maijā, plkst 3 p.p. dievkalpojums.

Svētdien, 12. maijā, ģimenes dienas dievkalpojums plkst. 11 rītā.

Jaunatnes iesvētīšana notiks 7. jūlijā. Jauniešiem, kas vēlas iesvētīties, jāpieteicas jau tagad pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont. tel. LE 6-2510.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto. tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

28. aprīlī, Lieldienu atsvētē, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Svētdienas skolas sākums plkst. 2,00.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th Hamilton, Ont.

Hamiltonā, latv. ev.-lut. Kristus dr. 18 Victoria Ave., S. — Sv. Trīsvienības baznīcā.

Māc. Artūrs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1568;

Māc. Edg. Iange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Timminsā, svētdien, 28. aprīlī, plkst. 15, lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Kirklendleikā, sestdien, 4 maijā, pulkst. 19 lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā, svētdien, 5. maijā, plkst 13. anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 5. maijā, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

Sadberijā, svētdien, 12. maijā, plkst. 15. sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Ģimenes dienas dievkalpojums.

Norsbejā, svētdien, 19. maijā, plkst. 17. lut. baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā, svētdien, 26. maijā, plkst 15 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Kristus debesbraukšanas dienas dievkalpojums.

Kristīti: Virdžinijtaunā — Astra Barbara Saulgrieze, Juŗa un Martas meita. Sadberijā — Anita Irisa Apara, Gunara un Veras meita.

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Kornvallā, 4. maijā, plkst. 7 vak. dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

Montreālā, 5. maijā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas blakus telpās majora Hāznera priekšlasījums par pašreizējo dzīvi un apstākļiem Latvijā.

12. maijā, plkst. 2 pp. Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

26. maijā, plkst. 2 p.p. dievkalp.

Montreālā laulāti, 30. martā Neijs Rolands Vilhelms ar Malkievicz Evu Chriss.

Kristīta Lachutē, 20. aprīlī Valtere Sandra Sarmīte, Uļža un Ausmas, dz. Vārpa, meita.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu, plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu plkst. 10.45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un otrdienu vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

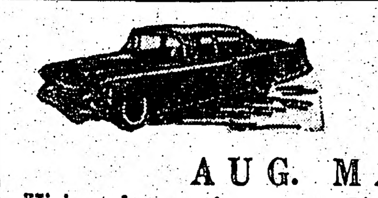

AUTO VADĪŠANAS SKOLA
BALTIC
AUG. MASINGS
Visiem kursantiem garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.
79 Indian Gr., telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

LATVIJĀ ĻOTI VAJADZĪGS CUKURS
Mēs jums varam pakalpot, nosūtot:
22 mārciņas cukura bruto sv. (21 mārc. neto) par $12.95, ieskaitot visas nodevas.
1.000 amerikāņu cigaretes, Philip Morris, 50 paciņu, 7 kg (15½ mārc.) cukura par $24,50, ieskaitot visas nodevas.
60 gr. streptomicina, 1.000 tabl. rimofona (Isoniazid), 7 kg (15½ mārc.) cukura par $30,00, ieskaitot visas nodevas.
Pasūtinājumus lūdzam izdarīt laikus. Pasūtinājumiem pa pastu pievienojams naudas pārvedums vai Money orderis; pieņemam arī čekus. Pilnīga garantija par sūtījumu piegādi. Izsniedzam kvītis nodokļu atskaitījumiem.
Piegāde 24—30 dienu laikā.
ORBIS
298 BATHURST ST. Tel.: EM 4-2810 no pl. 9—20
TORONTO 2B, ONT., CANADA
HAMILTONĀ zvanīt JA 8-5257, 42 BRODICK St.
Mūsu aģents pienāks un pieņems pasūtinājumu.

K. KĀRKLIŅŠ
pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,
392 DANFORTH AVE.
Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board.
Birojā HO 1-1114,
mājā HO 5-6384

MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU ĪPAŠUMI TORONTO APKĀRTNĒ

KINGSTON RD. - WOODBINE: jauna 6 istabu divstāvu dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, siltā gaisa eļļas apkure, garāža. Iemaksa $4.000,-.

DANFORTH - BROADVIEW: apmēram 20 g. v. atsevišķa 8 ist. plān divu stāvu dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, ūdens - eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Prasītā cena $24.900,-.

DANFORTH - BROADVIEW: atsevišķa 8 ist. dubultķieģeļu māja, 3 modernas virtuves, jauna apkures sistēma, garāža. Parķēšanas iespēja vairākām mašīnām. Laba īres māja. Prasītā cena $21.900,-.

DANFORTH - LOGAN: atsevišķa 6 ist. dubultķieģeļu māja, siltā gaisa - eļļas apkure, moderna virtuve, iebraucamais ceļš un garāža. Ļoti tīra māja. Iemaksa $1.360,-.

MĀJU PIRCĒJIEM - PĀRDEVĒJIEM SAGĀDĀJAM PIRMĀS OBLIGĀCIJAS.

Pa skuju ceļu

DIVI LATVIEŠI SATIKSMES NELAIMES UPUŘI

Nāve zem auto riteņiem

Nesen Kalamazū tautieši piedzīvoja traģisku notikumu, kad kādā auto katastrofā latvietei jāatdod sava dzīvība.

17. aprīļa rītā Saut Hevenā dzīvojošā V. Lilienšteina sava vīra Alfrēda Lilienšteina mašīnā brauca uz darbu, kad ceļu M. 140 un U.S. 31 krustojumā bojātu signālugunu dēļ, notikusi sadursme ar kādu citu auto.

V. Lilienšteina izmesta no mašīnas ar tādu sparu, ka aizvesta vietējā slimnīcā, tā no ievainojumiem mirusi. Viņas vīrs un tāpat otras mašīnas braucējs cietuši tikai nedaudz.

V. Lilienšteinas izvadīšana notika 20. aprīlī uz Riversaides kapu latviešu nodalījumu .Svētrunu teica māc. A. Piebalgs. Pēc viņas sēro laulāts draugs ar četriem vēl nepieaugušiem bērniem.

Pārgalvīga braucēja upuris Londonā, Ont.

Latvijas satversmes sapulces loceklis, Rīgas pamatskolas pārzinis un sabiedrisks darbinieks Pēteris Zvagulis Zaļās ceturtdienas vakarā bijis katoļu baznīcā pie svētā vakarēdiena. Atgriežoties mājās, viņam lielā ātrumā uzskrējusi virsū kāda 18 gadus veca jaunekļa vadīta mašīna un aizsviedusi 150 pēdas tālu. Nogādāts Viktorijas hospitālī, viņš miris. 22. aprīļa rītā viņa mirstīgās atliekas pārveda uz katoļu dievnamu, kur prāvests St. Mozga noturēja dievkalpojumu un izvadīja nelaiķi. Uz kapsētu viņu pavadīja tautieši kādās 16 automašīnās. Tur no viņa pēc prāvesta svētīšanas, radinieku vārdā atvadījās I. Zvagulis, LL katoļu kopas vārdā St. Lācis, LL Kopas - valdes priekšsēdis prof. A. Dreimanis, LL jaunatnes pulciņa uzdevumā A. Liepiņa, LL sestdienas skolas — pārzinis P. Dreimanis, LL ev.-lut. draudzes priekšnieks E. Ūdris un citi ,raksturodami nelaiķi kā īstu patriotu, atsaucīgu cilvēku un labu audzinātāju, kā arī noliekot uz viņa kapa krāšņus ziedus.

LATVIEŠU KLUBS RĪGA
284 SHERBOURNE ST., TORONTO, ONT. WA 3-8164,
atvērts ik dienas. Silti un auksti uzkožamie ar dzērieniem.
Mājīgas telpas viesībām un sarīkojumiem ar galdu klāšanu un dzērienu atļauju. Svētdienās plkst. 14,00 ģimenes pusdienu galds.

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU VIENĪBA
š. g. 4. maijā Ukraiņu tautas namā,
191 Lippincot ielā,
rīko
VAKARU AR PRIEKŠLASĪJUMU
UN SAVIESĪGU DZĪVI
Sākums pl. 7,30. Visi laipni ielūgti.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi
● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi.
Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

LATVIEŠU VEIKALS THE SPRING MARKETERIA
Pārtika — Delikateses
● SVAIGA GAĻA
● AUGĻI — SAKNES
● EIROPAS KONSERVI
● SIERI UN MAIZES
113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

Forsyth
Maker of Canada's Finest Shirts
Vairāk kā 50 gadu John Forsyth Limited labie amatnieki ražo augstas kvalitātes kreklus. Katrā Forsyth kreklā ir iestrādāta garantija, kas jums dod tā labās kvalitātes nodrošinājumu.

ALBERT'S DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals
875 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. HO 1-4473
Piedāvājam Lieldienu svētku galdam: labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus, Eiropas konservus un sierus.
Lieliedu olas, zaķus un citus šokolādes izstrādājumus.
Olu krāsas, kardamonu, safrānu un vaniļas standziņas.
Atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

WESTERN TEXTILES
766 DUNDAS ST. W. TEL.: EM 3-0984
Ja jūs sūtāt sainīšos uz Eiropu tekstilpreces, varat iepirkties mūsu veikalā Western Textiles. Mums ir plašā izvēlē dāmu kostīmu drēbe, kleitas u. c., vīriešu uzvalku, mēteļu drēbe u. t. t.
ZEMAS CENAS.

Karalis futbols ir klāt!

Svētdien, 28. aprīlī ,Toronto visā savā varenībā iesoļo karalis Futbols — sporta veids, kas kādreiz saistīja arī mūsu sporta cienītāju nedalītu uzmanību.

Šī uzmanība nav apsīkusi arī tagad. Protams, mums vairs nav to daudzo vienību, taču ir izveidojušies zināmi futbola „cietokšņi", no kuriem viens ir arī Toronto, kur mūsu futbolisti, nesot Toronto DV krāsas, pilsētas meistarības izcīņā piedalīsies jau trešo gadu. Pagājušā sezonā Toronto DV cīnījās senioru līgā, kā arī gaitas sāka jaunatnes vienība.

Šogad krietni pieaudzis futbola interesentu skaits, tā līgas spēlēs redzēsim divas vienības — vienu kontinentālā, otru senioru līgā.

Kontinentālā līgā spēlējošā vienīb sapulcināti mūsu labākie spēki un sezona sāksies ar visu vienību parādi 28. aprīlī, plkst. 1.15 Millen'a stadionā (Broadview & Danforth)). Atklāšanas dienā DV nespēlēs. Toties cīņu jau atklāšanas dienā absolvēs senioru līgas vienpadsmits, kas plkst. 2.30 Greenwood parka laukumā (Gerrard and Greenwood) sacentīsies ar kanadiešu Queen's Park Rangers.

Šī būs pirmā izdevība šogad vērot, kas apgūts ziemas treniņos.

⁂

Pirmā cīņa kontinentālā līgā latviešu vienībai būs pirmdien, 29. aprīlī, plkst 7-os, Millen'a stadionā. DV pretinieks būs Puglia.

SKAUTU KONFERENCE ČIKĀGĀ

Lietuviešu gaidu vadītāja Zukas apsveic latviešu vadītājus. No kreisās: E. Zukas, Č.O.A. pr-ks A. Osis, J. Zvirgzdiņš, A. Grigors, konferences prezidents, A. Jermolajeva, ASV gaidu jendas pr-ce, P. Vilips, LSP, un V. Klētnieks, centrālā vadības biroja pr-ks.
Foto: Leonas Knopfmileris

CILVĒKA BĒRNA RADĪŠANA

(Pārnesums no 5. lpp.)

Taču par Kalna Pēteri tagad nevienam neinteresē. Bet par Boņu un Bibuku, atzīstas Jānis Klīdzējs, viņam vairāk nav ne kā gatava.

„Panōc leidzā da munai cellei," saku rakstniekam, kad visa vakara programma cauri un galā. „Īdūšu kōrtīgi nūpeipētīs par lobū paveikumu." Es tīšām runāju latgaliski, jo ar to esmu iesācis viņu kaitināt. Tomēr Jāni ar to sakaitināt gan nevar, viņš nedusmojas, kad es runāju „stomerniski", bet priecājas, kad atdarinu „pa ventiņventparaž..."

Viņš arī atnāk man līdzi un ar garšu katrs izpīpējam pa „zirga spērienam." Atcerēdamies labās vakariņas, iedodu Jānim pat vienam tinumam līdzi uz māju. Gan jau ne to apēsto vakariņu pēc, bet ar diplomātisku aplēsi rītdienai. Pēdējā reālizējas:

„Ņem kuru gribi, bet ņem!" saka man Jānis otrā rītā, kad stāvu rindā pēc piuzdēto miltu kapijas. Un rāda plaukstā man divus cigārus. „Lielākajā vairāk tabakas, mazākais labākas markas."

Nespēju atturēties, vienu paņemu. Norunājam, ka katrs savu smalki sagriezīsim, sajauksim kopā un nopīpēsim tinuļos.

„To lielāko man vakar vakarā iedeva pašreizējais nometnes komandants, mazāko nākamais", stāsta Klīdzējs. „Viņi paši neviens nepīpē."

„Pazīstu šo marku, pazīstu arī devējus", lielos. „Tu sev šo kungu pārpalikumu dabūji ar savu samtainību, bet viņreiz man viņi abi iedeva kopā otrtik, lai esmu viņiem žēlīgs."

„Kod, neiekod sev!" nosaka Jānis, bet es redzu, manai lielībai nenoticējis.

„Zači! Zači! Zači! ... ķeriet začus!" sauc mazi puikas, pamanījuši ģimnazistes, steidzot uz skolu.

„Bibuki!" priecīgi nosaucu arī es.

„Bet vakar vakarā mana Emīlija ne dusmīga, nekā," stāsta Jānis. „Draudzīgi sarunājām labi pāri pusnaktij. Saspriedām, ka no vakar vakarā nolasītā sanāks tik garš stāsts ,ka no viena paša būs pilna grāmata. — Es tai grāmatai uztaisīšu tik klīdzējisku vāku kā ne viena cita! viņa saka. — Un tā grāmata jānosauc Cilvēka bērns, piebilst, kad es jau tepat iemidzis."

Tā tas bija un notika. Tā — pirms deviņiem gadiem — 1948. gadā, kad Bavārijas saule sāka vēdināt pavasarim.

No tās dienas mūsu nometnē ģimnazistes un citas meitenes 14—15 gadu vecumā ,dažreiz pat jaunākas un daudzreiz arī kur vecākas — visi sāka saukāt par Bibukiem. Un viņām visām tas patika. Arī viņu mātēm ,pat vecmāmiņām patika .

Es cikreizes par Bibuku pagodināju arī Vārnas jaunkundzi. Pāris cigaretes atlēca.

Jāņa Klīdzēja Cilvēka bērns nesen piedzimis grāmatā. Vāks Emīlijas Klīdzējas. Klīdzējiski klīdzējisks!

Toreizējie Bibuki, vai visi četrpadsmit un dažs vēl viņiem blakus, vai visi precējušies. Dažiem jau meitas, kas nupat sāk skolu!

Man gribas ticēt, ka Cilvēka bērnam, kas sākts radīt pirms un piedzimis pēc deviņiem gadiem, lasītāju būs vairāk kā grāmatu. Puikām gan šo grāmtu nevar ieteikt: tur iekšā pulka bezkaunīgu palaidnību.

KĻŪDA INFORMĀCIJĀ

Luterāņu pasaules federācija, kuras centrālais birojs atrodas Ženēvā, izsūtījusi saviem locekļiem informāciju sakarā ar gaidāmo luterāņu vispasaules kongresu Minneapolē no 15. līdz 25. augustam. Kā pilntiesīgi federācijas locekļi minētas arī Latvijas, Igaunijas un Lietuvas luterāņu baznīcas trimdā. Kā Latvijas luterāņu baznīcas galva minēts archibīskaps T. Grīnbergs, bet baznīcas locekļu skaits — tikai 12.000. Acīm redzot šeit ir kāda kļūda, jo latviešu luterāņu skaits brīvajā pasaulē ir pāri par 100.000. Kā Igaunijas luterāņu baznīcas locekļu skaits trimdā uzdots 66.000

Tālāk atzīmētas luterāņu baznīcas, kas nav federācijas locekļi, starp tām ir arī luterāņu baznīcas Latvijā ar 600.000 locekļiem un Igaunijā ar 350.000 locekļiem.

Viņa: „Pārdevējam bija taisnība — putekļu sūcējs man atmaksājas jau pirmajā nedēļā!" Jaunkanadiešu humors

LABĀKIE LAIKI

Zivju un medījumu barošanās un aktivitātes laiki ir:

25. aprīlī: 1. periods no pl. 1.55 līdz pl. 2.55; 2. 8.10 — 10.10; 3. 14.25 — 15.25; 4. 20.30 — 22.30.

26. aprīlī: 1. 2,40 — 3,40; 2. 8,55 — 10,55; 3. 15,10 — 16,10; 4. 21,15 — 23.15.

27. aprīlī: 1. 3,25 — 4,25; 2. 9.40 — 11.40; 3. 15,55 — 16,55; 4. 22,00 — 24,00.

28. aprīlī; 1. 4,10 — 5,10; 2. 10,25 — 12, 25; 3. 16,40 — 17,40; 4. 22,50 — 0,50.

29. aprīlī: 1. 5,00 — 6,00; 2. 11,55 — 13,15; 3. 17,30 — 18,30; 4. 23,40 — 1,40.

30. aprīlī: 1. 5,50 — 6,50; 2. 12,05 — 14,05; 3. 18,20 — 19,20; 4. nav.

1. maijā 1. 6,40 — 7,40; 2. 12,30 — 14.,30; 3. 19,10 — 20 10; 4. 0,55 — 2,55.

Saule lec 5.02, noriet 18,53.

LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS

Mazas piezīmes par forelēm

Nākošās otrdienas vakarā tūkstošiem makšķernieku dosies laukā no pilsētas mūŗiem, lai pusnaktī — brīdī ,kad oficiāli sākas 1. maijs, būtu aktīvi ,dalībnieki gadskārtējās foreļu sezonas atklāšanā. Arī mūsu klubs paredzējis šogad kopīgu izbraukumu uz Port Sidneju.

Jā — šīs foreles .Tās tiešām ir lieliskas sporta zivis. Brūnā ir kaunīga, piesardzīga un uzmanīga. Plankumainā mēģina būt cirkus klauns. Varavīksnes forele ir strauja un robusta. Un kur tad ezera forele, kas ir slaika un ātra kā pelēki brūna torpēda. Jau minētajiem čempioniem vēl klāt jāpievieno vismaz pusducis dažādu citu foreļu sugu māsas un brāļi. Viens ir visām forelēm kopējs: viņas ir nolādēti straujas un untumainas. Šīs zivis nekad neaizmirst satraukt un padarīt nervozu pašu rūdītāko makšķernieku. Palaikam tās badīgi rijīgas un tad, pēc nepilnas stundas vai nākošā dienā tajā pašā vietā strauts vai upīte ir kluss k kaps.

Esmu redzējis, kā forele seko vizulim: pieskaras ar muti, peld blakus un piesit ēsmai ar asti, un tā flirtē līdz pat jūsu laivas malai. Un tad pēkšņi, pamatīgi jūs iznervozējusi, forele pagriežas un mierīgi aizpeld projām.

BRŪNĀ FORELE

(brown trout) ir importēta no Eiropas. Lieliska cīnītāja, sastopama nedaudz siltākos ūdeņos kā pārējās foreles. Labākās vietas — atvaru lejas galos un aiz nogrimušām siekstām. Jālieto ļoti smalka aukla un pavadiņš. Foreles cienī sauso mušu. Labi panākumi gūti ar slieku vai kapara - misiņa vizuli. Tuvojoties upei vai strautam, lai paflirtētu ar brūno foreli, nesteidzieties kā uz ugunsgrēku. Tuvojieties krastmalai lēnām un klusu. Labs piedzīvojis makšķernieks upei tuvosies ļoti uzmanīgi, krasta tuvumā noliecoties pat guļus un rāpojot kā kaŗavīrs ienaidnieka tranšeju priekšā. Šīs pūles noteikti atmaksāsies, jo jau pirmais ēsmas sviediens var vainagoties ar auklas galā mežonīgi lēkājošu un virpuļojošu bruno foreli. Nebūsim pārsteigti, ja foreles makšķerējot satiksim vecmeistarus, kas, lai pievīltu „brūno", pat savu apģērbu nomaskojuši zaļi pelēku, kā kaŗavīri frontē. Ja jūs iedomātos brūno foreļu makšķerēšanā doties baltā vai dzeltenā kreklā un košas krāsas biksēs, tad rezultāti būs tādi pašI kā tad, ja jūs ierastos glaunā ballē sasmaržojies ar skanksa odekolonu — dāmas abos galdījumos no jums bēgs.

Lielākā brūnā forele ir izmakšķerēta 1946. gada augustā Kukagami Lake, Ont., un ir svērusi 17,8 márc. Pagājušā gada čempions — 12,4 mārc. nāk no Villiams Lake, Ont.

VARAVĪKSNES FORELE

(rainbow trout) un viņas pusmāsa tēraudgalvainā forele (steelhead trout) nav tik kaunīgas kā brūnās, bet nedomājiet, ka tāpēc jūs varat viņai ar pirkstu kustināt sānus. Viņa ir kapriza un ķers ēsmu tikai tad, kad viņai kāda untuma dēļ tas patiks. Mīl greznākas lietas — gaišāku, spīdīgāku, vizuļojošāku karoti vai virpuli. Parasti viņa saķer ēsmu, apgriežas, un tad neticamā ātrumā metas projām. Šajā „amoka skrējienā" nemēģiniet bremzēt — lai iztrakojas.

Varavīksnes uzturas atteku grīvās — taisni tur, kur upes straume plūst gar attekas muti, krācēs aiz akmens, ūdenskrituma mucēs. Pavasarī labi panākumi, lietēs. Pavasarī labi panākumi, lietojot ēsmai mākslīgās mušas. Kanadas rekords varavīksnes forelēm ir 48 mārc. smaga mamzele, kas izmakšķerēta 1932. gadā Jewel Lake, B. C. Pagājušā gadā rekords bija 12,4 mārc. Šī varavīksne nāca no mūsu „Saulainei" garām plūstošās upes — Notavasagas; arī otrās vietas ieguvējs, 11,8 mārc. smago foreli ieguva tajā pašā upē. Atzīmējams, ka no latviešiem H. Stefanijs ar 6,2 mārc. smago varavīksni pagājušā gadā ierindojās vispārējā vērtējumā 10 vietā un savu foreli arī viņš izmakšķerēja Saulaines upē.

EZERA FORELE

ir viena no Kanadas vismazāk novērtētām lieliskām sporta zivīm. Tas droši vien tāpēc, ka grūti tās atrast un pati atrašana prasa daudz laika. Agrā pavasarī un vēlā rudenī tās atrod 10 līdz 12 pēdu dziļumā uz sēkļiem. Mušas un insekti šajā laikā ir labākā ēsma. Vasarā ezera foreles pārvietojas dziļumos — 40 pēdas un vēl dziļāk. Labākā ēsma tad ir dzīvas minovas — šaineri. Kanadieši vasarā ezera foreles makšķerē ar velcēm. 300 līdz 400 pēdu tērauda vadam galā ir 8 vai 10 colu vizulis. Pagājušā gadā Lake of Bays skaistajos ezeros atradu labu vietu. Šajā nelielajā „labajā vietā" kopā ar draugiem pa visu vasaru izmakšķerējām turpat 200 ezera foreles .Labā vieta bija apm. 200x300 pēdu lielā platībā. Kanadas rekords ezera forelēm ir 60 mārciņu smaga zivs, un tā 1930. g. izzvejota Lake Athapapuskow, Manitoba. Pagājušā gadā rekords — 28,12 mārc. nāk no Lake Nipissing, Ont.

PLANKUMAINĀ FORELE

(Eastern speckled trout or brook trout) faktiski pieder pie lašu dzimtas, bet tautā saukta par foreli. Viena no elegantākām sporta zivīm. Uzturas aukstos ūdeņos, pie klintīm vai akmeņiem, parasti dziļumā. Mākslīgās mušas un mazi vizulīši ir piemērotākie ēsmai. Kanadas rekords ir 14, 8 mārc., kas izmakšķerēta Nipigon River, Ont., 1916. gadā. Pagājušā gada lielākā šīs pasugas zivs dabūta Stony Creek, Alta — svars: 9,8 mārciņas.

Uz redzēšanos pirmajā maijā kopīgā ģenerāluzbrukumā Kanadas karaliskajām sporta zivīm — forelēm!

MŪSU ŠĀVĒJU IZCILIE PANĀKUMI

LATVIEŠI TILLINGS, ZILGALVIS UN DĪZENBACHS IZCĪNA PIRMĀS TRĪS VIETAS SCARBORO KLUBA 1957. GADA MEISTARĪBĀ.

„Scarborough Rod and Gun Club" 1957. gada māla baložu šaušanas meistarībā šogad uzvarēja J .Tillings, otrā vietā ierindojās A. Zilgalvis, bet trešā vietā A. Dīzenbachs. Latvieši atstāja aiz sevis 23 šī kluba labākos šāvējus. Atzīmējams, ka tā paša kluba „skīta" veida māla baložu šaušanā ar priekšā došanu uzvarēja A. Zilgalvis.

Smeltes sāk nārstot

Pagājušā nedēļā mūsu smelšu smēlāji pēc vairākām „tukšpadsmit" dienām varēja sākt atzīmēt pirmos veiksmīgos vakarus. A. Bošs savu smēlumu varēja mērot jau bušeļos, slikti neveicās arī Ad. Čopam ,Dr. P. Bārdiņam un citiem. Arī sakeri ar siltāka laika iestāšanos beidzot ir izšķīrušies par košanos uz lielu un mazu makšķernieku izmestajiem āķiem.

LMM kluba pilnsapulce

notiek 28. aprīlī, plkst. 10 rītā DV namā, 123 Huron St. visi kluba biedri aicināti piedalīties, jo darba kārtībā ir svarīgais nekustamā īpašuma iegādes jautājums.

UZMANĪBU MOTORISTI!
LAIMON'S ESSO SERVICE
1347 Queen St., E., Toronto, pie Greenwood Ave
L. ALDERS Tel. HO 1-8873 L. MAROVSKIS
Paziņojam saviem bijušajiem un jaunajiem klientiem, ka ar 16. aprīli mūsu garāža (bij. LEASIDE ESSO GARAGE) atrodas 1347 QUEEN ST, E., TORONTO, PLAŠĀKĀS TELPĀS, kur sagaidām bijušos un jaunos klientus.